

Vlaams
Parlement

stuk **925** (2010-2011) – Nr. 11
ingediend op 5 april 2011 (2010-2011)

Hoorzitting

over de toekomstvisie van de VRT,
ter voorbereiding van de nieuwe beheersovereenkomst
tussen de VRT en de Vlaamse Gemeenschap

Verslag

namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
uitgebracht door de heer Wilfried Vandaele

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Philippe De Coene.

Vaste leden:

de heren Carl Decaluwe, Paul Delva, Johan Verstreken, Veli Yüksel;
de heren Erik Arckens, Johan Deckmyn, Wim Wienen;
de heren Jean-Jacques De Gucht, Herman Schueremans;
de heren Philippe De Coene, Chokri Mahassine;
de heer Lieven Dehandschutter, mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck;
de heer Jurgen Verstrepen;
de heer Bart Caron.

Plaatsvervangers:

de heer Ludwig Caluwé, de dames Martine Fournier, Vera Jans, Tinne Rombouts;
de heer Chris Janssens, mevrouw Katleen Martens, de heer Wim Van Dijck;
de heren Peter Gysbrechts, Bart Tommelein;
mevrouw Yamila Idrissi, de heer Patrick Janssens;
de heren Wilfried Vandaele, Kris Van Dijck;
mevrouw Ulla Werbrouck;
de heer Luckas Van Der Taelen.

Stukken in het dossier:

925 (2010-2011) – Nr. 1 t.e.m. 10: Verslagen over hoorzitting

INHOUD

I. Uiteenzettingen van de heren Ivo Hendrix en Luk Vandenhoeck	4
1. Inleidende uiteenzettingen	4
2. Vragen van leden	7
3. Antwoorden van de heren Ivo Hendrix en Luk Vandenhoeck	12
II. Uiteenzettingen van de heer Luc Van den Brande en mevrouw Sandra De Preter	14
1. Inleidende uiteenzetting van de heer Luc Van den Brande	14
2. Uiteenzetting van mevrouw Sandra De Preter	16
3. Vragen van leden	22
4. Antwoorden van de heer Luc Van den Brande, mevrouw Sandra De Preter en de heer Leo Hellemans, met reacties van leden	29
Gebruikte afkortingen	36

Ter voorbereiding van de nieuwe beheersovereenkomst tussen de VRT en de Vlaamse Gemeenschap, organiseerde de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media op 17 maart 2011 een hoorzitting over de toekomstvisie van de VRT.

I. UITEENZETTINGEN VAN DE HEREN IVO HENDRIX EN LUK VANDENHOECK

1. Inleidende uiteenzettingen

De heer *Ivo Hendrix*, bedrijfsvrijgestelde ACV-VRT, zegt dat in het pleidooi van de drie vakbonden voor een toekomst voor de VRT drie kernbegrippen centraal zullen staan: creatief, sociaal en maatschappelijk relevant. Maar de vakbonden willen eerst pertinente informatie geven over de gevolgen van de besparingen die de VRT sinds 2006 treffen.

De besparing overschrijdt haar limieten

De heer *Luk Vandenhoeck*, algemeen secretaris ACOD-VRT, legt uit dat de VRT al een lang traject van besparingen heeft afgelegd. De besparingen op de VRT-dotatie in 2010 en 2011 hebben bijgedragen tot de realisatie van de begrotingsdoelstellingen van de Vlaamse Regering. Die kwamen bovenop de interne besparingen sinds 2007. De besparingsmogelijkheden hebben volgens de vakbonden hun limieten bereikt en overschreden.

De inkomsten van de VRT, gecorrigeerd op inflatie, zijn sinds 2006 gedaald met niet minder dan 25 percent. De beheersovereenkomst zelf liet slechts een gemiddelde stijging van de middelen met 1,8 percent per jaar toe, wat beduidend lager is dan de inflatie. Daarbovenop zijn dan de besparingsinspanningen van de laatste twee jaar gekomen. In reële cijfers was de dotatie in 2011 weliswaar even groot als in 2007, maar de inflatie bedroeg in dezelfde periode 15 percent. Daarbij komt nog dat de beheersovereenkomst de mogelijkheden van de VRT om inkomsten uit de markt en andere bronnen te halen flink overschatte. Daarenboven heeft de crisis van 2008 en haar naweeën een serieuze impact gehad op de reclame-uitgaven van de bedrijven.

In de voorbije vijf jaar zijn er 300 banen of meer dan 10 percent verloren gegaan bij de VRT. De impactstudie die aan de UA is gebeurd, toonde aan dat nog eens 200 banen gesneuveld zijn in aan de VRT gelieerde private bedrijven. Kortom, er zijn al te veel mensen en middelen verdwenen en de VRT heeft een herfinanciering nodig, niet zo maar een paar centen, maar ettelijke miljoenen euro.

Kostprijs en waardering van de VRT

De heer *Ivo Hendrix* vindt het jammer dat negativisme overheerst in het politieke debat over de toekomst van de VRT, terwijl nochtans voldoende kan worden aangetoond dat de producten van de openbare omroep een goede prijs-kwaliteit-bereikverhouding hebben. De efficiëntie en de kwaliteit van de VRT staan nog altijd model voor andere openbare omroepen in Europa. Vergeleken met andere openbare omroepen van vergelijkbare regio's, bengelt de VRT op het vlak van de financiering meer en meer aan de staart van het peloton.

In het kader van de campagne 'Hart en ziel van de VRT' hebben de drie vakbonden vorig jaar aandelen ter waarde van 48 euro uitgedeeld. Dat is immers het bedrag dat elke Vlaming jaarlijks bijdraagt tot de financiering van de openbare omroep. In 2011 zal de waarde van dat aandeel al gedaald zijn tot 43 euro. Maar dat mag geen vrijgeleide zijn voor zelfgenoegzaamheid. De vakbonden hebben altijd al het voortouw genomen in de zoektocht naar meer interne efficiëntie en minder overtoollige kosten. De cijfers zijn vooral belangrijk om het debat over de Vlaamse openbare omroep te objectiveren en in een breder Europees verband te plaatsen.

Ter voorbereiding van de nieuwe beheersovereenkomst was er een grootschalige enquête bij de mediagebruikers, de zogenaamde publieksenquête. Die enquête toont duidelijk aan dat de mediagebruikers een sterke en kwaliteitsvolle openbare omroep vragen. De vakbonden sluiten zich uiteraard graag aan bij die vraag.

Publieke rol en publiek belang van de VRT

Een positieve evolutie in het publieke debat over de VRT is dat er nu op een andere en betere manier wordt nagedacht over de positie van de VRT in het Vlaamse medialandschap. De kwaliteit van dat landschap stoelt op een complementariteit tussen verschillende kwaliteitsmedia, zowel omroepen als dagbladen en tijdschriften. Dat ecosysteem, gebaseerd op lokale inhoud, zorgt niet alleen voor kwaliteit en verscheidenheid in het aanbod, maar creëert ook een economische dynamiek die ten goede komt aan alle Vlamingen. Toch zijn er nog een heel aantal kansen en uitdagingen om de betrokkenheid en de interactie tussen de openbare omroep en zijn aandeelhouders te versterken, via samenwerkingsvormen met het middenveld en andere Vlaamse beleidsdomeinen. Op die manier krijgt de openbare omroep toegevoegde waarde, bijkomende efficiëntie en een groter draagvlak.

Herfinanciering en nieuwe beleidsruimte

De heer *Luk Vandenhoeck* herhaalt dat de vakbonden namens de 2500 medewerkers van de VRT pleiten voor een herfinanciering die de openbare omroep nieuwe beleidsruimte geeft. De blijvende onzekerheid is nefast voor iedereen en belemmert de creatieve werking van het bedrijf. De VRT heeft heel wat meer middelen – in de orde van grootte van enkele tientallen miljoenen euro's – nodig om haar openbare opdracht te kunnen volbrengen. De vakbonden pleiten voor een duurzaam, stabiel en onbetwist financieringsmodel. Ze spreken zich niet uit over het percentage via openbare financiering en het aandeel van de inkomsten uit de markt. Als er echter commerciële inkomsten sneuvelen, dan moet dat gecompenseerd worden met een hogere dotatie. De vakbonden pleiten met andere woorden voor een globaal pakket dat hoger is dan de huidige financiering en een toekomstperspectief biedt aan de openbare omroep.

De Vlaamse Regering heeft steeds vooropgesteld dat er, na de besparingen in 2010 en 2011, nieuwe beleidsruimte zal komen in 2012. De economie trekt aan, de fiscale inkomsten stijgen opnieuw. Dat moet dus ook leiden tot een stijgende beleidsruimte voor de VRT.

Focus op de openbare opdracht

De heer *Luk Vandenhoeck* zegt dat de vakbonden ook pleiten voor meer focus op de openbare opdracht. Aandacht voor diversiteit, etnisch-culturele minderheden, jongeren, senioren, kwaliteits- en onderzoeksjournalistiek, fictie, de klassieke openbare opdrachten dus, vergt natuurlijk geld. Ook daarvoor is extra beleidsruimte nodig.

De VRT werkt nog altijd met zowel statutaire als contractuele medewerkers. Terwijl de statutaire barema's vastliggen, moet er over de contractuele om de paar jaar onderhandeld worden. De vakbonden willen in elk geval vermijden dat te beperkte financiële mogelijkheden van de VRT wegen op de onderhandelingen voor de collectieve akkoorden van de volgende jaren. De loonsverschillen tussen de contractuele en statutaire personeelsleden mogen niet nog groter worden dan ze nu al zijn. Zekerheid dat er voldoende middelen zijn om de lonen uit te betalen, is een belangrijk element van personeelsmotivatie.

De loon- en werkomstandigheden in de productiehuizen en de facilitaire bedrijven laten vaak nog te wensen over. Daarom hebben de vakbonden het idee van een sociaal charter gelanceerd. Bedrijven die voor de VRT werken, zouden dat charter dan moeten ondertekenen. Dat charter zou de werknemers in die bedrijven volwaardige en eigentijdse lonen

en werkomstandigheden garanderen. Zo kan een openbaar bedrijf als de VRT ook op het vlak van werkomstandigheden de standaard bepalen.

De heer *Ivo Hendrix* vindt dat de openbare omroep zich niet moet laten leiden door concurrentiemotieven. De programmering van de VRT moet er niet op gericht zijn de commerciële omroepen af te troeven. Het veroveren van marktaandeel of het bereiken van commercieel aantrekkelijke doelgroepen kan geen doel op zich zijn voor een openbare omroep. Dat kan zeker niet het geval zijn in Vlaanderen waar de commerciële omroepen in belangrijke mate bijdragen tot de publieke waarde van het media-aanbod. Toch blijven kijkcijfers belangrijk. Een kwaliteitsvol aanbod met toegevoegde waarde voor alle Vlamingen moet immers de ambitie hebben om zo veel mogelijk mediagebruikers te bereiken. Hoge kijkcijfers en een breed bereik zijn immers ook indicaties voor de maatschappelijke rol en de maatschappelijke relevantie van de openbare omroep. Daarom moet de VRT in de toekomst kunnen blijven inzetten op een breed, gevarieerd en aantrekkelijk programma-aanbod. De openbare opdracht mag niet beknot worden. Een actueel en relevant medium moet vandaag ook op een sterke en betekenisvolle wijze aanwezig zijn op het internet en moet inspelen op de opmars van de nieuwe media.

Maatschappelijk relevant zijn

De heer *Ivo Hendrix* wijst er voorts op dat de maatschappelijke uitdagingen veel verder strekken dan de looptijd van de volgende beheersovereenkomst. De openbare omroep moet een betrouwbare gids zijn in het overaanbod van informatie en entertainment, een houvast bieden in een complexe, globale en digitale leefomgeving. Eigenlijk moet hij de mediawijsheid bevorderen. De maatschappelijke taak van de openbare omroep breidt dus uit en is groter dan ooit. De vakbonden raden aan om objectieve maatstaven uit te werken voor het meten van de maatschappelijke verantwoordelijkheid van de VRT. Kijk- en bereikcijfers zouden aangevuld kunnen worden met kwalitatieve informatie over de wijze waarop de VRT haar inhoudelijke opdracht vervult.

De kwaliteit en de onafhankelijkheid van nieuws en duiding zijn de hoeksteen van de openbare omroep. Ook de vakbonden hebben de voorbije jaren meegewerkt aan instrumenten om de kwaliteit en de goede werking van de nieuwsdienst te bewaken. Daarom pleiten ze voor een blijvende goede werking van de redactieraad en de deontologische adviesraad. Ze breken ook een lans voor een actief beleid en maatregelen voor meer diversiteit en voor een duurzaam milieu. Ook op die manier kan een openbare omroep maatschappelijk relevant zijn. Om de snelle maatschappelijke evoluties te kunnen volgen, heeft de VRT veel creativiteit en innovatief vermogen nodig.

Hart en de ziel van de VRT

De heer *Luk Vandenhoeck* zegt dat het doel van de vakbonden is het hart en de ziel van de VRT te beschermen. Daarom zijn ze tegen een verdere inkrimping van de opdracht, van de middelen, van de werkgelegenheid en van de interne productie. De vakbonden zijn dus niet voor een krimpscenario, maar pleiten integendeel voor een herfinanciering en voor nieuwe beleidsruimte. De volgende beheersovereenkomst moet meer dan de vorige focussen op de openbare opdracht. Voorts zal de klemtoon moeten worden gelegd op de maatschappelijke relevantie van de VRT. De vakbonden pleiten tot slot voor een kwaliteitsvol en lokaal verankerd medialandschap waarin synergie en samenwerking gestimuleerd worden.

Een zwakkere openbare omroep zou trouwens schadelijk zijn voor de volledige mediasector. Het Vlaamse mediamodel heeft de voorbije jaren zijn waarde bewezen, een hoeksteen er onderuithalen zou schade toebrengen aan de volledige constructie.

De heer *Ivo Hendrix* raadt tot slot de minister van Media aan om van Vlaanderen in Actie een sterk merk te maken door in te zetten op de audiovisuele en mediasector in Vlaanderen. De Vlaamse mediabedrijven scoren niet alleen hoog op het vlak van creativiteit en kennis, maar behoren ook op het vlak van innovatie en technologie tot de internationale koplopers. Het Vlaamse beleid moet focussen op het gemeenschappelijke belang van deze sector voor de Vlaamse Gemeenschap.

2. Vragen van leden

De heer *Carl Decaluwe* heeft er begrip voor dat de vakbonden opkomen voor hun bedrijf, maar verwacht toch ook dat zij een ruimer perspectief hebben. Als er al meer middelen zouden beschikbaar zijn de komende jaren, dan zijn er ook nog andere beleidsprioriteiten dan de VRT, zoals scholenbouw en serviceflats. Daarbij komen dan nog de bijkomende kosten die voortvloeien uit de demografische evoluties. Het lid wil daar eerder in investeren dan in de openbare omroep. Dat neemt niet weg dat hij en zijn partij wel degelijk voorstander zijn van een sterke openbare omroep, welke perceptie men ook probeert te creëren.

De sprekers vroegen geen verdere inkrimping van de opdracht van de VRT. Kunnen zij dat met voorbeelden staven, want voor zover bekend is er nog geen inkrimping van de opdracht geweest? De dotatie van de VRT is zoals de middelen van alle andere openbare diensten met de kaasschaafmethode verminderd tot 285 miljoen euro. Voor de CD&V-fractie spreekt het voor zich dat de nieuwe beheersovereenkomst moet uitgaan van de oorspronkelijke dotatie van ongeveer 295 miljoen euro. Bijkomende middelen zijn mogelijk, maar moeten passen in de volledige beleidscontext van de Vlaamse overheid.

Het parlement kan het behoud van de werkgelegenheid niet garanderen. De openbare omroep is overigens geen tewerkstellingsagentschap, maar een mediabedrijf dat zich in de komende jaren op een spectaculaire manier moet hervormen, op diverse domeinen. Een te strak keurslijf zou dat verhinderen.

Volgens de heer Decaluwe zal een grotere focus op de openbare opdracht niet meer, maar net minder geld kosten. De vakbonden stappen nu ook terecht af van een commerciële denkwijze voor de openbare omroep. Het commerciële denken van een vorig management, daarin gesteund door de vakbonden, is een van de redenen waarom de VRT het momenteel financieel niet gemakkelijk heeft.

De heer Decaluwe is ook voor een duurzame en stabiele financiering van de openbare omroep. Hij ziet als enige oplossing het aandeel van de dotatie in de inkomsten vergroten, met hoeveel hangt af van de beleidsruimte. CD&V wil dat de VRT niet langer bij de regering kan aankloppen als haar commerciële inkomsten tegenvallen. Natuurlijk kan de VRT nog middelen bijvragen, maar dan op een transparante manier, en niet zoals nu met het knipperlichtenmodel. In commercieel barre tijden moeten de commerciële organisaties trouwens ook de tering naar de nering zetten. Hoe zien de vakbonden dat?

Het was opmerkelijk dat de vakbonden niets hebben gezegd over enkele grote uitdagingen waar de VRT voor staat. Het is nochtans bekend dat de VRT bij constant beleid afstevent op een gecumuleerd tekort van 80 tot 100 miljoen euro. Daarbij komen nog de kosten voor de renovatie van het gebouw aan de Reyerslaan. Het lid heeft al voorgesteld om het huidige gebouw te verkopen en elders een modern mediagebouw op te richten. Een derde uitdaging is de situatie van het pensioenfonds, waarvoor de nodige voorzieningen zullen moeten worden getroffen. Hoe schatten de vakbonden de toestand in? Hoe zien zij de toekomst van dat fonds?

De heer *Wim Wienen* is verheugd over de focus die werd gelegd op de openbare opdracht. Andere taken hebben in de afgelopen jaren te veel geld en personeel opgeëist. Het lid ver-

moedt dat de huidige dotatie en de huidige personeelsbezetting volstaan om die openbare opdracht uit te voeren. Ook sommige commerciële omroepen hebben een rijk aanbod, maar zij doen dat met heel wat minder mensen en middelen dan de VRT. Hoeveel mensen werken aan de openbare opdracht en hoeveel mensen aan de nevenactiviteiten?

Moet volgens de vakbonden de Vlaamse Regering opdraaien voor de problemen van het pensioenfonds en voor de renovatie van het omroepcentrum? Of is het de verantwoordelijkheid van de VRT, die een oplossing te lang heeft uitgesteld?

Op het vlak van de kostprijs per inwoner scoort de VRT bij de laagste van de Europese openbare omroepen. De vakbonden willen vermoedelijk dat getal laten stijgen, maar in welke mate dan? Het lid wil voorts weten hoe de vakbonden de samenwerking met andere beleidsdomeinen als Onderwijs en Toerisme concreet zien. Denken ze aan gezamenlijke programma's, al dan niet mee gefinancierd door die andere beleidsdomeinen?

Het stoort het lid dat de Vlaamse Regering niet laat weten hoeveel beleidsruimte er de komende vijf jaar is. Zo is het uiteraard moeilijk om in de nieuwe beheersovereenkomst een stabiele dotatie vast te leggen. Het lid informeert tot slot nog welke concrete maatregelen de vakbonden voorstellen voor meer diversiteit.

De heer *Bart Tommelein* heeft nog niet veel gemerkt van het zogenaamde politieke negativisme over de VRT. Uit de discussies in deze commissie blijkt telkenmale dat de meeste leden heel positief staan ten opzichte van de openbare omroep en een sterke en kwaliteitsvolle omroep willen. Het klopt dus niet dat de politieke wereld de VRT wil beknotten.

De afvloeiingen waren op een gegeven moment nodig gezien de opdrachten en de middelen, maar niemand wou een sociaal bloedbad. Het ging trouwens veelal over vrijwillige afvloeiingen met een degelijke regeling. De verhouding tussen het aantal werknemers en de middelen is helemaal anders bij de openbare omroep dan bij de commerciële omroepen. Om de verhouding gelijk te maken, zou de VMMA haar aantal werknemers moeten verdubbelen en SBS zelfs meer dan verdubbelen. Dat de openbare omroep met meer middelen en mensen werkt dan de commerciële omroepen is op zich niet fout gezien zijn opdracht, maar de verhoudingen lopen toch wel sterk uiteen.

Hoe zien de vakbonden een Vlaams omroepbestel waar een sterke openbare omroep samenwerkt en -leeft met commerciële omroepen concreet? Het marktaandeel van de VRT is momenteel veel groter dan dat van andere openbare omroepen in Europa. Dat zet de levensruimte van de commerciële omroepen voor een stuk onder druk. De vakbonden moeten zich niet alleen om de werkgelegenheid bij de VRT, maar ook bij de commerciële omroepen bekommeren. Politici zijn verkozen door alle Vlamingen en moeten dus wel het geheel bekijken.

De heer Tommelein is het ermee eens dat de openbare omroep aanwezig moet zijn op het internet. De vraag is hoe en op welke manier de VRT met commerciële partijen als de geschreven pers kan concurreren. De vraag is ook of de VRT een leidende of een meer beperkte rol moet spelen. Open Vld wil de opdracht van de VRT niet inkrimpen maar verfijnen en haar bevoegdheden dus duidelijker afbakenen. Dat vergemakkelijkt ook de verhouding en de samenwerking met andere spelers. Hoe zien de vakbonden de aanwezigheid van de VRT op het internet zodat de commerciële spelers de nodige ruimte krijgen?

De heer *Wilfried Vandaele* stelt vast dat iedereen blijkbaar voorstander is van een sterke openbare omroep. Dat geldt ook voor de N-VA, waar dat bijna zit ingebakken in de ideologie. Ook voor dit lid is een herdefiniëring van de openbare opdracht nodig. De vakbonden hebben zeer constructief meegewerkt aan het besparingstraject van de Vlaamse overheid. Gezien de besparingen en de andere maatschappelijke behoeften, is het wel een

beetje wereldvreemd dat ze nu tientallen miljoenen euro extra vragen voor de openbare omroep.

Het aantal personeelsleden is inderdaad geleidelijk gedaald, dat was ook onvermijdelijk bij een dergelijke besparingsinspanning. Zijn echter niet net die personeelsleden weggegaan die voldoende capaciteiten hebben om elders gemakkelijk aan de slag te kunnen? Sommigen blijven omdat ze elders mogelijk geen werk vinden, anderen ook wel uit idealisme.

Is het volgens de vakbonden mogelijk om met de huidige financiële middelen nieuwe initiatieven te ontwikkelen zoals een derde net, zonder dat dit een impact heeft op de rest van de werking van de VRT? Hoe zien de vakbonden de verhoudingen tussen interne en externe producties evolueren? De besparingen zouden ertoe kunnen leiden dat de VRT minder activiteiten uitbesteedt en een aantal kerntaken weer zelf gaat opnemen, wat voor het personeel een goede zaak kan zijn.

De heer *Jurgen Verstrepen* vindt het jammer dat de vakbonden zich beperken tot een pleidooi voor meer geld, evenveel personeel en meer ruimte. Van vakbonden in een creatief bedrijf mag immers creativiteit, een visie en een plan worden verwacht. De vakbonden vragen nu eigenlijk een standstill. Het is niet duidelijk waar ze naartoe willen, behalve dat ze willen houden wat er is, met meer middelen.

Volgens de vakbonden dalen de inkomsten van de VRT met 25 percent. Zijn de inkomsten van de knipperlichtenprocedure daarbij geteld? Is er rekening gehouden met de stijging van de middelen onder minister Bourgeois, waardoor de VRT eigenlijk te veel middelen kreeg?

De heer Verstrepen vraagt voorbeelden over het negativisme dat volgens de sprekers bij de politici bestaat over de VRT. Het is de taak van parlementsleden om vragen te stellen. Blijkbaar is dat, ook voor mensen bij de VRT, voldoende om voortdurend de perceptie te creëren dat de politiek tegen de VRT is. Zo draagt ze bij tot een apolitiek klimaat en dat moet stoppen. Debatten over de kerntaken, over het financieringsmodel van de openbare omroep zijn nodig gezien de Europese en andere evoluties. Politici hebben nogal eens bedenkingen bij de gang van zaken, maar dat kan bezwaarlijk gezien worden als negativisme.

Het lid plaatst vraagtekens bij de slogan ‘Een openbare omroep voor alle Vlamingen’. Een deel van de nieuwe Vlamingen wordt immers niet bereikt, ondanks de inzet van heel wat middelen.

Dat besparingen de creatieve werking verhinderen, is zonder meer een dooddouner. Dat blijkt alvast niet uit de marktaandelen en de resultaten. Volgens de heer Verstrepen is het eerder zo dat de VRT jarenlang boven haar stand leefde. In de omringende landen moeten de openbare omroepen trouwens nog meer besparen.

Dat de VRT bij een aantrekkende economie meer middelen moet krijgen, vindt hij een vreemd argument. Zijn fractie ziet de openbare omroep los van de markteconomie. Hoe minder commercialiteit bij de VRT, hoe beter.

Vervolgens informeert hij hoe men de toepassing van een sociaal charter door de toeleveranciers denkt te kunnen afdwingen.

Wat de stelling betreft dat minder mediagebruikers bereiken geen opdracht is, vraagt het lid zich af of de vakbonden al hebben gepraat met de VRT-radiomanager die recent stelde dat het marktaandeel van MNM haar ‘worst zal wezen’.

De heer Verstrepen merkt nog op dat in de commerciële sector evenveel mensen afvloeien als bij de VRT, hoewel zijn personeelsbestand maar een tiende van dat van de VRT bedraagt. Wat bedoelt men met 200 afvloeiingen die in de privésector teweeggebracht zijn? Waar situeert zich dat dan? Tot slot suggereert hij in naam van de LDD-fractie om een zesde punt aan de campagne 'Hart en ziel van de VRT' toe te voegen: dienstbaarheid. De openbare omroep moet een nederige volger zijn.

De heer *Bart Caron* is op zijn hoede voor de vele liefdesverklaringen aan het adres van de VRT. Vaak zit onder de oppervlakte immers heel wat kritiek. Het is natuurlijk wel de rol van het parlement om zich kritisch op te stellen, en daar zijn de jongste jaren ook vaak redenen voor geweest. Met zijn kritische houding bouwt het parlement trouwens mee aan de kwaliteit van de openbare omroep.

Het lid treedt in grote mate het standpunt van de vakbonden bij, dat globaal gezien trouwens gematigd is. Voor hem is een besparing van 65 miljoen euro wel meer dan wat schaaftwerk. Het klopt dat ook buitenlandse omroepen zoals de BBC moeten besparen, maar men moet dat zien ten opzichte van hun vertrekpositie. De heer Caron accepteert dat ook de VRT moet besparen in tijden van crisis, maar de grens is nu wel bereikt. Er werd immers 25 percent bespaard, wat veel meer is dan het gemiddelde van 2 tot 5 percent bij andere overheidsdiensten. De vakbonden stellen dan ook terecht dat er in de toekomst meer beleidsruimte moet komen voor een openbare omroep van hoge kwaliteit. Zo moet een derde net vooral dienen om kinderen en jongeren een plaats te geven en niet om herhalingen uit te zenden.

Vervolgens peilt hij naar de verhouding tussen het pleidooi voor een brede publiekszender en de gelijktijdige afwijzing van het veroveren van marktaandeel als doelstelling. Wil men de huidige marktaandeel behouden, verminderen of vergroten? Bedoelt men dat men meer wil specialiseren, dat men meer wil inzetten op nieuws en cultuur en minder op entertainment?

Het lid heeft gehoord dat de afvloeiingen leiden tot een adering bij het creatieve personeel en dat vooral het ondersteunende personeel blijft. Klopt dat? Zo ja, wat zal daarvan het effect zijn op het maken van programma's? Het sociale charter bij onderaanneming vindt hij een goed voorstel, dat inderdaad enige zekerheid biedt. Hoe zien de vakbonden de verhouding tussen interne en externe productie? Pleiten zij voor meer interne of meer externe productie?

Tot slot vraagt hij of een uur radio of tv bij de openbare omroep inderdaad beduidend meer kost dan bij de commerciële omroepen. Zijn daar cijfers over? Bij die vergelijking moet trouwens wel rekening gehouden worden met het specifieke karakter van de publieke opdracht.

De heer *John Crombez* reageert op de vraag van de heer Verstrepen naar voorbeelden van pleidooien tegen de openbare omroep. Volgens hem zijn in de commissieverslagen heel wat van dergelijke passages te vinden. Zo bepleitte het genoemde lid deze week nog dat het parlement zou bepalen wat nieuws is en wat niet. De heer *Jurgen Verstrepen* spreekt tegen dat hij heeft gepleit voor nieuwsingrepen, maar de heer *John Crombez* trekt zijn woorden niet terug en verklaart zich bereid tot nadere toelichting.

Hij wijst erop dat de resultaten van de Vlaamse openbare omroep goed zijn in vergelijking met de rest van Europa. Het debat over de rol van de VRT is belangrijk en moet, in een context van schaarse begrotingsmiddelen, gevoerd worden met kennis van zaken over de kostenstructuur. Het lid denkt dat de impact van de besparingen bijzonder groot is en wil weten of een verdere kostenbeperking nog mogelijk is.

Eerder deze week werd in deze commissie gesteld dat de VRT voor haar diverse radionetten duidelijk moet maken wat de functie daarvan is. Zo zou Radio 1 een nieuwszender zijn, waar alleen nieuws mag worden gebracht. De uitspraak van een lid dat het programma 'Peeters en Pichal' geen nieuwswaarde heeft, vindt de heer Crombez tendentiekus en een aanval op de openbare omroep. Het komt immers niet aan deze commissie toe om te beoordelen welke uitzending voldoende nieuwswaarde heeft om op Radio 1 te worden gebracht, maar alleen aan de openbare omroep zelf.

De heer *Jurgen Verstrepen* oordeelt dat de heer Crombez op het vlak van media, in tegenstelling tot andere zaken, veel te licht weegt. Hij legt uit dat de discussie ging over formats. Als men bij de openbare omroep een nieuwszender creëert, moet die elke dag en 24 uur werken vanuit de nieuwsdienst. Daarmee vermijdt men discussies over programma's zoals het genoemde, waarvan de minister in haar antwoord zelf toegaf dat het geen informatieprogramma is.

De heer *Carl Decaluwe* betreurt dat telkens er een nieuwe beheersovereenkomst aankomt, bepaalde politieke partijen en media de perceptie creëren dat commissieleden tegen de VRT zijn. Ook de top van de VRT werkt daaraan mee en zelfs de voorzitter verklaart dat in zijn commissie een anti-VRT-klimaat heerst, wat door het lid wordt ontkend. Het is de plicht van het parlement om te controleren.

Bij de bevolking leven wel degelijk vragen over bepaalde programma's en initiatieven. Hij noemt het relatief nieuwe fenomeen van infotainment dat niet is gemaakt door mensen met een redactiestatuut, en de oprichting van een tijdschrift, waarbij de VRT als partner werd vermeld in een persbericht. Het is het recht en de plicht van de parlementsleden om daar vragen over te stellen. Vroeger gingen de vragen hier stevast over het functioneren van het management, wat enkel en alleen aan dat management was te wijten. Het lid onderstreept dat de commissie haar kritische vragen aanwendt ten voordele van de openbare omroep, die hij verdedigt maar die zelf transparant moet werken en moet focussen op zijn kerntaken.

Ook de heer *Wim Wienen* betreurt dat een collega de perceptie versterkt dat deze commissie anti-VRT is. Als herhaaldelijk deontologische fouten worden gemaakt door een nieuwsdienst die zichzelf objectief en van hoge kwaliteit noemt, dan mogen de leden daar vragen over stellen. Het behoeden van de VRT tegen kwaliteitsverlies is een nobele opdracht. De vragen in het parlement over de financiering van de openbare omroep hebben er juist voor gezorgd dat de VRT niet in de afgrond is geraakt.

De fractie van de heer *Bart Caron* is voorstander van een sterke openbare omroep, waarvan de belangrijke taak in het decreet staat omschreven. Dat belet hem niet om kritisch te zijn, maar bij kritiek is belangrijk dat dit in de juiste toon gebeurt. Sommige collega's creëren valse tegenstellingen.

De heren *Bart Tommelein* en *Wilfried Vandaele* pleiten voor een terugkeer naar het agendapunt dat aan de orde is, zijnde een hoorzitting.

De heer *John Crombez* sluit zich hierbij aan en merkt op dat de woordenwisseling duidelijk maakte dat wat hij beschreef, wel degelijk leeft in de commissie.

De heer *Veli Yüksel* begrijpt niet waarom journalisten wel politici kritisch mogen onderwerpen, terwijl politici blijkbaar niet kritisch mogen kijken naar de VRT.

Wat de uiteenzetting van de vakbonden betreft, gaat de Europese middelenvergelijking volgens hem niet op. In de plaats zou men beter op Vlaams niveau de middelen en de presaties van de openbare en commerciële omroepen vergelijken. De realiteit is dat de VRT dubbel zoveel middelen en vijf keer meer personeel heeft dan de commerciële omroepen.

Hoe kijken de vakbonden daar tegenaan? Moet het derde kanaal gerealiseerd worden met dezelfde mensen en middelen of moeten er daarvoor mensen en financiële middelen bijkomen?

De vakbonden zijn bang dat het streven naar efficiëntie en effectiviteit de creativiteit in gevaar zal brengen, maar mensen met een uiteenlopende achtergrond als Wouter Vandenhaute en Jozef Deleu verwijten de VRT nu al een gebrek aan creativiteit. Wat zeggen de vakbonden daarop?

De heer *Johan Verstreken* informeert naar de actuele verdeling tussen statutaire en contractuele medewerkers bij de VRT. Hoeveel bedraagt het loonverschil tussen beide groepen? Het lid vraagt verder meer uitleg bij het sociale charter dat door de vakbonden wordt voorgesteld. Tot slot suggereert hij om in het kader van ViA en via F.I.T. de audiovisuele sector te ondersteunen bij de export van zijn creativiteit en innovatie. Afstemming van de verschillende betrokken beleidsdomeinen in een soort van actieplan is wenselijk.

De heer Verstreken betreurt als ex-VRT-medewerker dat de indruk wordt gewekt dat politici tegen de VRT zijn. Ook zijn fractie is voor een degelijke openbare omroep, maar dat neemt niet weg dat men kritisch moet staan tegenover het sollen met belastinggeld. Dat laatste heeft hij wel degelijk meegemaakt toen hij bij de VRT werkte en heeft hij ook achteraf nog vernomen. De politieke wereld wenst geen staatszender à la Berlusconi, wel een goed kader.

3. Antwoorden van de heren Ivo Hendrix en Luk Vandenhoeck

De heer *Ivo Hendrix* verduidelijkt dat hij met zijn opmerking over het negativisme niet op deze commissie zinspeelde maar op het hele publieke en politieke debat dat in Vlaanderen wordt gevoerd. In het buitenland worden VRT-medewerkers stevast op waardering onthaald, terwijl de openbare omroep in Vlaanderen zelf vaak als een probleem wordt behandeld. Ook bij de vragen die hier werden gesteld, ging het steeds om mogelijke problemen.

De vakbonden erkennen dat de VRT gecontroleerd moet worden door het parlement en ze vinden trouwens dat het Vlaams Parlement dat ook goed doet. Maar zij vestigen er tegelijk de aandacht op dat de zware inspanningen die de VRT sinds 2007 levert, wegen op het personeel. Sindsdien is er een kloof tussen de reële inkomsten van de VRT en wat bij de aanvang van de lopende beheersovereenkomst in het vooruitzicht was gesteld. De spreker vraagt de Vlaamse Regering dan ook om na te denken over de 62/38-verhouding bij de inkomsten, want die heeft de VRT voor een stuk in de problemen gebracht.

Als voorbeelden van inkrimping geeft de heer Hendrix Radio Vlaanderen Internationaal en het internationale aanbod van de VRT, het aanbod voor Vlaamse ex-pats en andersstaligen in Vlaanderen met andere woorden. Dat aanbod is ingekrompen. Verder wijzen de vakbonden op het risico dat een sterkere focus op de openbare kernopdracht, een verminderd aanbod in domeinen als sport, fictie en ontspanning met zich meebrengt, domeinen die zagezegd niet strikt behoren tot de opdracht van de openbare omroep. Dat acht Vlaamse zenders samen een marktaandeel van bijna 90 percent kunnen behouden in het reusachtige zenderaanbod, is nochtans te danken aan hun brede en gevarieerde publieksbenadering, die vertrouwen wekt. Een gediversifieerd aanbod is daar onmiskenbaar een belangrijke factor in.

Op de vraag hoeveel mensen een openbare omroep nodig heeft, antwoordde gewezen gedelegeerd bestuurder Bert De Graeve ooit dat vijf mensen voor de opstelling van uitzendingschema's volstaan, want al de rest kan worden uitbesteed. Wil men een dergelijk model? Ter aanvulling van de Europese vergelijking die zij presenteerden, zijn de vakbonden bereid ook ander onderzoek te laten uitvoeren, bijvoorbeeld naar de efficiëntie in verhouding tot andere overheidsbedrijven, openbare instellingen of commerciële media-bedrijven.

Vergelijken kan, maar men moet dan wel vergelijkbare zaken naast elkaar stellen. Zo heeft de VRT bijvoorbeeld een eigen facilitair bedrijf, terwijl de VMMA daarvoor een beroep doet op externe capaciteit. Hoe dan ook is voor dat werk personeel nodig. Er moet dus ook naar het globale zakencijfer van die andere mediabedrijven worden gekeken. De spreker is ervan overtuigd dat de VRT in een juiste vergelijking van middelen en activiteiten, goed scoort.

In het Verdrag van Amsterdam uit 1993 staat dat de openbare omroep een belangrijke bijdrage levert aan de realisatie van de sociale, democratische en culturele behoeften van de Europese burger. Die afspraak moet het uitgangspunt blijven. Hij waardeert daarom dat deze commissie en de Vlaamse Regering de verdediging van een sterke openbare omroep steunen.

De heer *Luc Vandenhoeck* merkt op dat de 62/38-verhouding aan inkomstenzijde al lang niet meer gehaald wordt. Doordat de externe inkomsten zijn overschat is 70/30 vermoedelijk dichterbij de werkelijkheid. Toen er vorig jaar aan de VRT besparingen werden gevraagd, hebben de vakbonden daar een efficiëntieplan tegenover gezet, dat uitging van bepaalde inkomsten en van een tewerkstelling van 2480 vte. Volgens de vakbonden was een efficiëntiewinst van 44 miljoen euro haalbaar. Zij zien geen redenen om nu een ander standpunt in te nemen, een overeenkomst moet worden gerespecteerd. De cijfers die in de lopende beheersovereenkomst zijn afgesproken, zouden dan ook als beginpunt van de nieuwe moeten worden genomen. De vakbonden accepteerden wel tijdelijk, via een akkoord met de directie, de in het kader van een algemene inspanning in 2010 en 2011 door de Vlaamse Gemeenschap opgelegde besparing, maar zij zien dit niet als een definitieve inkrimping.

Over de gebouwen hebben de vakbonden geen standpunt, zij zijn trouwens ook niet bevoegd ter zake. Dat de financiering van de statutaire pensioenen een probleem ging worden, wist de Vlaamse overheid vanaf het moment dat zij besliste om niet langer statutair personeel aan te trekken. Door het krimpend aantal statutairen verminderen immers ook de bijdragen op de loonmassa. Het dreigende tekort is dan ook een verantwoordelijkheid van de overheid en niet van de directie. De ACOD pleit ervoor het spoor van de ‘statutarisering’ ernstig te onderzoeken.

Op dit moment zijn er nog 800 à 900 statutaire werknemers bij de VRT en 1800 tot 1900 contractuele personeelsleden. De contractuele loonmassa bedraagt grosso modo 80 miljoen euro bruto. Dat is goed voor een pensioenbijdrage van 20 miljoen euro, die vroeger naar het statutaire pensioenfonds ging. Als dat opnieuw zou gebeuren, in welke variant dan ook, zouden de actieve werknemers geen twee keer solidair moeten zijn met hun gepensioneerde collega's.

De vakbonden zijn bang dat de bestaande financiering van de VRT niet als een minimum wordt gezien maar veeleer als een maximum, om op die manier de openbare omroep tot lagere kijkcijfers te dwingen.

De heer *Carl Decaluwe* vraagt wie die stelling dan wel verdedigt. Dat komt alvast niet uit politieke middens.

De heer *Luk Vandenhoeck* weet voorts dat er bij de VRT slechts tien personen voor nevenactiviteiten werken, namelijk bij de afdeling Line Extensions. De rest van het personeel werkt wel degelijk voor de openbare opdracht. Voor de nevenactiviteiten zijn er aparte budgetten, aparte rapporten enzovoort.

De samenwerking met andere beleidsdomeinen is niet bedoeld om extra geld binnen te krijgen, maar gewoon als een mogelijkheid om de openbare opdracht beter waar te

maken. Het bevorderen van de mediawijsheid is bijvoorbeeld een gezamenlijke taak van de sector onderwijs en de openbare omroep.

Ook de vakbonden willen graag weten welke maatregelen de VRT zal nemen voor meer diversiteit, maar dat moet intern nog besproken worden en in een plan gegoten worden. Dat het nog niet zo ver is, vinden ook de vakbonden jammer.

Er werd ook gevraagd of wel de ‘juiste’ personeelsleden zijn afgevloeid. Het klopt dat er bij de personeelsinkrimping geen gedwongen ontslagen waren en dat de rechten van het personeel steeds gerespecteerd zijn. Bij vrijwillig ontslag spelen allerhande factoren: persoonlijke, familiale maar ook professionele, bijvoorbeeld het vooruitzicht op een nieuwe job. Maar het klopt niet dat er een aderlating was van creatief personeel. De streefpercentages van de directie waren 8 percent personeelsvermindering bij productie, waar een groot deel van het creatieve personeel onder ressorteert, en 18 percent bij de ondersteunende diensten. Uiteindelijk verdween er 10 percent personeelsleden bij productie en 14 percent bij de ondersteunende diensten. Dat was niet helemaal wat de directie had gehoopt, maar in verhouding zijn er wel degelijk meer mensen vertrokken bij de ondersteunende diensten.

De vakbonden respecteren de huidige 25-75-verhouding tussen externe en interne producties. Hoewel ze daar eigenlijk niets mee te maken hebben, dat zijn managementkeuzes. Ongeveer 25 percent van de productiekosten bij de televisie is voor nieuwsuitzendingen die uitsluitend intern gemaakt worden, ongeveer 15 percent gaat naar sportuitzendingen, ook uitsluitend intern geproduceerd en 25 percent gaat naar privéproductiehuisen. Het overige deel van de programma's wordt door het intern productiehuis gemaakt. Dat relateert wel een en ander.

De vakbonden denken dat een derde kanaal mogelijk is met de huidige personeelsbezetting. Het is immers de bedoeling daarvoor de personeelsleden in te zetten die nu het ‘plus-aanbod’ van Eén, Canvas en Ketnet verzorgen. Ook de middelen die nu naar dat aanbod gaan kunnen daarvoor gebruikt worden.

De heer *Jurgen Verstrepen* weet dat 47 percent van het werkingsbudget van de openbare omroep naar loonkosten gaat. Bij commerciële omroepen schommelt dat percentage tussen de 11 en de 25 percent. Waarom is dat bijna het dubbele bij de openbare omroep? Of vinden de vakbonden dat verantwoord?

Voor de heer *Luk Vandenhoeck* gaat die vergelijking totaal niet op. Een correcte vergelijking is pas mogelijk als ook de loonkosten van de facilitaire bedrijven en productiehuisen die leveren aan een omroep in rekening gebracht worden.

II. UITEENZETTINGEN VAN DE HEER LUC VAN DEN BRANDE EN MEVROUW SANDRA DE PRETER

1. Inleidende uiteenzetting van de heer Luc Van den Brande

De heer *Luc Van den Brande*, voorzitter van de raad van bestuur van de VRT, zegt dat de middelen en de opdracht van de openbare omroep niet los te zien zijn van het Vlaamse mediabestel. In tegenstelling tot de meeste andere beheersovereenkomsten van Vlaamse instellingen krijgt die van de VRT heel wat aandacht, van het parlement en van tal van andere organisaties. Dat is goed want het wijst op een grote betrokkenheid.

De VRT zal geen repliek geven op wat er in de vorige hoorzittingen door sprekers of parlementsleden gezegd is en wil nog minder een polemieek beginnen. Het is evenmin de bedoeling vandaag te onderhandelen. Het gaat nu om een hoorzitting en de VRT zal enkel haar visie op de toekomst geven. Onderhandelingen gebeuren tussen de Vlaamse Rege-

ring en de VRT, vanzelfsprekend onder controle van het Vlaams Parlement. De raad van bestuur en het management zijn verantwoordelijk, maar delen die verantwoordelijkheid met de regering en met het parlement: de VRT moet de doelen bereiken, maar de politiek bepaalt de ruimte die de publieke omroep krijgt.

Mevrouw De Preter zal zo dadelijk ingaan op vier aspecten: de evolutie en de trends in de media, de maatschappelijke trends en het medialandschap, de rol, de missie en de visie en tot slot de financiering. De heer Van den Brande wil zelf een aantal meer principiële punten aanhalen, met vooreerst het democratische belang van een openbare omroep. Een parlement is niet alleen verplicht om vragen te stellen, het moet ook duidelijk bepalen hoe het de besteding van de publieke middelen ziet. Eigenlijk is er een soort vierhoek: de regering stelt het algemene mediabeleid voor, het parlement controleert dat. De raad van bestuur zet de strategische lijnen uit binnen het algemene mediabeleid en het management staat in voor de operationele leiding. Natuurlijk blijft het parlement te allen tijde gemachtigd om vragen te stellen. De VRT zou daar wat minder kortsnel op moeten reageren en duidelijke antwoorden geven. De minister blijft natuurlijk de eerste partner van het parlement. Voor alle duidelijkheid: er is een belangrijk onderscheid tussen een openbare omroep en een staatsomroep. Dat onderscheid is gestoeld op betrouwbaarheid, neutraliteit en pluralisme.

Een tweede principiële aspect is het maatschappelijke belang van een openbare omroep. Dat ligt in het verlengde van het democratische belang, maar de dimensie is toch enigszins anders. De VRT is een Vlaamse omroep, gericht op de wereld. Ten derde is de VRT een essentiële cultuurdrager en eigenlijk het belangrijkste cultuurinstrument van en in Vlaanderen. Ook op dit vlak heeft de openbare omroep dus een opdracht. Een interne cultuuromslag die zeker nog moet worden versterkt, is meer transparantie, niet alleen om democratische redenen, maar ook in het voordeel van de volledige mediasector. De focus moet op allen komen te liggen en verbondenheid is daarbij een kernbegrip. Dat is voor de heer Van den Brande de ethische opdracht.

De VRT streeft terecht naar een groot bereik, daar is niets mis mee, zo lang het onder controle van het parlement en met de steun van de regering gebeurt. Maar er is geen enkele reden tot cijferfetisjisme. Een bepaald bereik halen mag niet het doel zijn, maar als de VRT goed scoort, is dat omdat mensen het aanbod waarderen. Uit een recente enquête bij 3000 Vlamingen bleek dat niet minder dan 76 percent een grote waardering heeft voor de openbare omroep. De meesten waren zelfs voor meer middelen voor de openbare omroep dan nu het geval is, als ze tenminste nuttig besteed worden. Die waardering kan enkel gehandhaafd worden als de VRT uitblinkt in kwaliteit en dus de ambitie – niet de pretentie – heeft om een standaard en een referentie te zijn. De heer Van den Brande is het dus niet eens met de stelling dat de VRT louter een volger zou moeten zijn. Deze hoge ambities mogen niet leiden tot zelfgenoegzaamheid, de VRT moet haar fouten durven erkennen. Niet alleen de kwaliteit maar ook de ‘greening’ van de VRT is een mogelijke parameter voor de beheersovereenkomst.

De VRT zal de ‘pax media’ niet in het gedrang brengen, want dat leidt tot niets. Private omroepen hebben andere ambities dan openbare. Het is logisch dat hun aandeelhouders streven naar rendement uit hun investering. De zes miljoen Vlamingen zijn de aandeelhouders van de VRT. Over elke verandering in de ‘pax media’ moeten alle spelers overleggen.

De VRT moet innoveren op alle domeinen. Het is verbazend dat sommigen de innovatie beperken tot het technologische. Veel belangrijker zijn de bestuurs-, de traject- en de procesinnovatie. De VRT is hier geen deel van het probleem maar eerder een deel van de oplossing. Dat neemt niet weg dat het nodig is de problemen en de fouten onder ogen te zien.

Een adequate financiering is natuurlijk nodig, maar vandaag zal de VRT daar geen bedrag op kleven. Dat is trouwens de gedeelde politieke verantwoordelijkheid van regering en

parlement. Vlaanderen heeft terecht gekozen om de gewest- en de gemeenschapsbevoegdheden samen te brengen. De eenheidsbegroting die daar het gevolg van is, is een van de sterktes van het Vlaamse beleid, maar heeft gevolgen voor de besteding van de middelen. Stelselmatig zijn er meer middelen gegaan naar de gemeenschapsbevoegdheden en de vraag is of dat ten koste is gegaan van de gewestbevoegdheden. Het heeft echter weinig zin om het belang van de ‘zachte’ gemeenschaps- en de ‘harde’ gewestbevoegdheden tegenover elkaar af te wegen. De heer Van den Brande vergelijkt investeren in de VRT met investeren in onderzoek en ontwikkeling, daarvan wordt ook niet meteen het resultaat duidelijk. Een gemeenschap heeft echter, ondanks de andere maatschappelijke behoeften, de plicht om ook in meer immateriële aspecten te investeren zoals een openbare omroep, die heeft immers een groot democratisch, maatschappelijk en cultureel belang. De toekenning en de besteding moeten natuurlijk zuinig, transparant en efficiënt zijn.

De VRT moet als ambitie hebben kijkers en luisteraars te dienen. Een samenleving is en blijft gediend met een sterke openbare omroep, weliswaar met een juiste en transparante financiering.

2. Uiteenzetting van mevrouw Sandra De Preter

Mevrouw *Sandra De Preter*, gedelegeerd bestuurder van de VRT, zegt dat het management van de VRT het publieke debat over de openbare omroep een goede zaak vindt. De VRT heeft immers een zeer belangrijke rol. Er werd dan ook met veel aandacht kennisgenomen van de standpunten in de diverse hoorzittingen die er al geweest zijn.

Er zijn heel veel argumenten voor een sterke VRT. Het huidige duale omroepbestel in Vlaanderen met een sterke openbare omroep heeft geleid tot een kwaliteitsvol en rijk audiovisueel landschap. Het Vlaamse aanbod is uitgebreid en goed. Dat ecosysteem moet gevrijwaard blijven. De openbare en de commerciële omroepen hebben daar een complementaire rol in te spelen.

Daarnaast heeft de openbare omroep, zoals ook de voorzitter al aangaf, een specifieke rol in het democratische bestel. Hij biedt een garantie op onafhankelijke, pluriforme informatie. De VRT kan ook meebouwen aan een vernieuwende, duurzame en warme samenleving zoals omschreven in de Vlaamse regeerverklaring. Tot slot is de VRT succesvol en heeft zij heel wat tevreden aandeelhouders, wat ook is bevestigd in het publieksonderzoek dat ten behoeve van de SARC werd uitgevoerd.

Evoluties en trends in de media

In de tijd van de analoge kabeltelevisie hadden de omroepen de controle over het lineaire uitzendmodel. Ze waren immers distributeur, producent en aggregator. Door de digitale televisie, door de komst van EPG, navigatie en PVR, is de controle deels in handen van de distributeurs. De eindgebruiker heeft ook meer keuze. Internet is volwassen geworden, mobiel internet is in opmars en zal allicht minstens even belangrijk worden als het vaste internet. Initieel werd internet vooral gebruikt om informatie te zoeken, maar het belang van video op internet neemt sterk toe.

De tijd nodig om nieuwe toestellen te ontwikkelen, verkleint almaar. Daarenboven hebben de toestellen nu heel veel functies, kijk maar naar de iPhone. Zo goed als iedereen heeft nu een persoonlijk toestel altijd bij de hand. Er is ook een nieuwe economie ontstaan. Naast het open internet is er ook het gesloten internet: heel wat applicatiewinkels hebben elk hun eigen regels en prijzen.

De sociale media interageren meer en meer met de traditionele media. De evolutie van de sociale netwerken zal de toekomstige mediaconsumptie wellicht behoorlijk beïnvloeden. Vrienden raden elkaar aan om naar programma's te kijken, delen fragmenten en hebben

zo een belangrijke impact. Mobiele media worden ook een instrument van mediaconsumptie en -beleving.

Ook op het vlak van internettelevisie zal er heel wat veranderen. Vanaf 2011 zal zowat 90 percent van de nieuwe televisietoestellen een internetaansluiting hebben. Wie zal de standaard zetten? Hoe zal het publiek reageren? Hoe zal de band zijn met de omroepen en de distributeurs? De vele vragen blijven vooralsnog open.

Kortom, internet is klaar voor videodistributie en het mobiele internet breekt echt door. De kijker heeft meer controle gekregen over zijn kijkgedrag en verwacht overal en op alle schermen te kunnen kijken. De lokale mediamarkt evolueert snel naar een internationale mediamarkt. Aanbieders als YouTube en Google spelen daarop in. De sociale media zullen allicht de mediaconsumptie sterk beïnvloeden.

Ondanks al die evoluties, is het algemene bereik van televisie de afgelopen tien jaar nog gestegen van 88 percent naar 90 percent van de Vlamingen. 90,9 percent onder hen kijkt nog altijd live. Het lineaire kijken blijft dominant. 2,7 percent onder de kijkers kijkt uitgesteld, maar vooral binnen twee dagen na uitzending. 5,9 percent kijkt op een andere manier: VOD, dvd's enzovoort. 0,5 percent gebruikt zijn of haar televisietoestel als spelconsole.

Uitgesteld kijken vormt geen bedreiging voor de lineaire televisie omdat het sterk gebonden is aan het lineaire aanbod. 70 percent van het uitgesteld kijken gebeurt op de dag van de uitzending of de dag erna, 44 percent van het uitgesteld kijken gebeurt zelfs op de dag van het kijken zelf. De grafiek van de kijkdichtheid van live en uitgesteld kijken bewijst eens te meer de sterke band tussen beide. De generalistische merken met hun actuaagedreven aanbod blijven dus hun gidsfunctie behouden.

Het marktaandeel van de zeven Vlaamse netten is de afgelopen tien jaar in wezen niet veranderd. Ook de kijkduur is voor de verschillende leeftijdsgroepen stabiel gebleven. Jongeren kijken minder televisie dan andere leeftijdscategorieën, maar dat is al de laatste tien jaar een onveranderd gegeven. Het aantal televisiekijkers en radioluisteraars is de laatste tien jaar quasi stabiel gebleven rond de 90 percent. Internet kende een toename tot zowat 70 percent vandaag. De nieuwe media hebben er dus niet voor gezorgd dat de traditionele media minder gebruikt worden. De mediaconsumenten maken alleen maar meer gebruik van meer media. Die evoluties overtuigen de VRT ervan dat er in de komende vijf jaren geen radicale bewegingen te verwachten zijn. Het gaat om een graduele evolutie.

Maatschappelijke trends

Vlaanderen stevent af op een grotere etnische en culturele diversiteit. Laagopgeleiden participeren minder aan de maatschappij dan hoogopgeleiden. De integratieve functie van het verenigingsleven neemt af. Er zijn minder grote heterogene verenigingen en meer kleinere homogene verenigingen. De economische onzekerheid en de complexe wereld beroeren de Vlaming.

Vlaanderen wordt ook grijzer en kleurrijker. Vandaag zijn er 820.000 allochtonen in Vlaanderen. Dat is 13 percent van de Vlaamse bevolking. 380.000 onder hen of 5 percent van de Vlaamse bevolking komen van buiten de EU, vooral uit Turkije en Marokko. In de grote steden liggen die percentages hoger: 33 percent van de Antwerpenaren en 25 percent van de Gentenaren is van vreemde origine. Bij jongere leeftijdsgroepen zijn die percentages nog hoger: in sommige steden maken zij tot 50 percent van een bepaalde leeftijdscategorie uit.

Rol en missie

Rekening houdend met die maatschappelijke en andere evoluties, heeft de VRT haar rol en missie voor de komende vijf jaar gedefinieerd. Midden jaren negentig zat de openbare omroep in een dal, hij had de band met zijn publiek verloren. De Vlaamse overheid heeft toen resoluut gekozen voor een sterke openbare omroep die moet inzetten op een groot bereik en op kwaliteit. In het begin van de jaren 2000 werd bijkomend de focus gelegd op innovatie en technologie. De openbare omroep werd bijzonder succesvol, maar zat tegelijk in een sterk concurrentiele modus, met een focus op het veroveren van marktaandeel.

Bij het definiëren van haar missie wil de VRT nu vertrekken van haar sterktes: het hoge kwaliteitsniveau en het grote bereik. Bereik blijft belangrijk, maar de VRT wil niet vervallen in kijkcijferfetisjisme of in een eenzijdige focus op marktaandeel. De VRT gaat voor bereik, voor kwaliteit, maar de VRT wil vooral haar maatschappelijke relevantie versterken en verdiepen. De VRT stelt dan ook de volgende missie voor: de VRT wil door haar stakeholders erkend worden als een organisatie die met haar hoge kwaliteitsstandaarden een sterke positie nastreeft en haar maatschappelijke ambities nog beter vervult.

Zes krachtlijnen

De VRT heeft die missie in zes krachtlijnen vertaald. Om haar maatschappelijke rol op te nemen wil de VRT vooreerst aandacht hebben voor alle Vlamingen. De VRT gaat ook voor een nieuwe definitie van kwaliteit. Om haar maatschappelijke rol ter harte te nemen, moet de organisatie ook open en transparant zijn. Ze moet samenwerken met andere partijen en die samenwerking willen stimuleren. Ze moet creatief zijn en efficiënt in alles wat ze doet. Innovatie moet een stimulerende kracht blijven.

De VRT bereikt al heel veel Vlamingen, maar aandacht besteden aan alle Vlamingen betekent dat de VRT ook een optimaal bereik moet hebben bij doelgroepen als jongeren, lager opgeleiden, allochtonen en senioren. Daarvoor is geen specifiek aanbod nodig maar wel een inclusief, generalistisch aanbod. De VRT wil dus geen nieuw jongeren-net oprichten maar wel meer aandacht besteden aan de jongeren met een inclusief, generalistisch aanbod. Zowel jongeren als allochtonen en senioren hebben duidelijk gemaakt dat de VRT op het vlak van beeldvorming soms tekortschiet. Ook op dat vlak wil de VRT beter doen.

De VRT wil kwaliteit ruimer invullen dan het behalen van uitstekende waarderingcijfers. De ethische en de publieke kwaliteit moeten verbeteren door een betere opvolging en rapportering, maar ook door opleiding en coaching van het personeel. De VRT wil zich ertoe verbinden om transparant te communiceren over de kwaliteitsbewaking van alle programma's, inclusief de nieuwsprogramma's. De VRT wil voorts permanent aandacht besteden aan diversiteit en beeldvorming en ze wil die aspecten ook monitoren. Aandacht voor diversiteit is veel meer dan het voorstellen van streefcijfers. De VRT zal een geïntegreerde aanpak uitwerken met aandacht voor aanwerving, opleiding, monitoring en coaching. Dat zal trouwens in nauw overleg met de belangenorganisaties gebeuren. Diversiteit staat in die zin op de agenda van het directiecollege en er werd ook een verantwoordelijkheid toegewezen aan een directielid. Uiteraard valt onder kwaliteit ook aandacht voor toegankelijkheid. Voorts is de integratie van alle kwaliteitsinitiatieven en -instrumenten tot een coherent geheel een doelstelling voor de volgende vijf jaar. Dat moet leiden tot een geïntegreerd kwaliteitsbeleid.

De VRT werkt met publieke middelen en moet dus verantwoording afleggen voor de manier waarop die middelen worden ingezet. Om die reden zijn duidelijke afspraken in de beheersovereenkomst nodig, niet alleen over de opdracht maar ook over de financiering, de performantiemaatstaven en de rapportering. De VRT wil open communiceren maar vraagt wel begrip voor het feit dat ze in een concurrentiële omgeving functioneert. De VRT streeft naar uitgebreide en consistente informatie in het jaarverslag. Daarbij wil ze

zich inspireren op de BBC die een speciale informatiewebsite heeft onder de noemer Freedom of Information Act. De VRT zal dat bespreken met de minister van Media zodat dit deel kan uitmaken van de beheersovereenkomst.

Vandaag zijn er vijf toezichtorganen die inzage hebben in alle documenten en rekeningen. Bespreekbaar is het invoeren van een 'in control statement' in het jaarverslag, dat is een verklaring van een adequate beheersing van de interne controle door het management.

Een vierde krachtlijn is samenwerken en stimuleren. Als een openbare omroep zijn maatschappelijke opdracht serieus neemt, moet hij bekijken hoe hij mensen en middelen ter beschikking kan stellen van de maatschappij. Daarom wil de VRT evolueren naar een samenwerkingsmodel: door samenwerking wil ze de maatschappij en de sectoren versterken. Met domeinen als Cultuur en Onderwijs (mediawijsheid, het digitale schoolbord) is zeker een betere samenwerking mogelijk. De VRT wil ook met het archiefwezen meewerken aan een Vlaams audiovisueel archief en daarvoor haar archiefexpertise en -infrastructuur inbrengen. Uiteraard is het belangrijk dat de VRT de sturing van dat project mee kan bepalen.

De VRT is daarenboven vragende partij voor samenwerking met productiehuisen, facilitaire bedrijven of andere mediabedrijven. Daarom juicht de omroep ook de aangekondigde Staten-Generaal met als thema samenwerking toe.

Een volgende krachtlijn is dat de VRT een nog creatievere en efficiëntere organisatie wil worden. Er moet meer ruimte komen voor creativiteit, maar tegelijk moet het kostenbewustzijn ingebakken zijn in cultuur en werkmethodes. De VRT streeft naar een meer ergonomische werkomgeving, een efficiënte organisatie met vereenvoudigde processen. Daarom moeten de verantwoordelijkheden lager in de organisatie gelegd worden. Dat betekent echter ook dat de medewerkers duidelijke doelstellingen moeten hebben.

Het HR-beleid zal dan ook een cruciale rol spelen bij die creatieve en efficiënte organisatie. Daarom heeft het management beslist om HR terug op directieniveau te brengen. Momenteel is de VRT trouwens op zoek naar een HR-directeur. Als moderne organisatie wil de VRT uiteraard de diversiteit van de samenleving in haar personeelsbestand weer spiegelen.

Een zesde krachtlijn is innovatie. De VRT is van mening dat het huidige medialab moet worden vervangen door een andere constructie, een soort Vlaams medialab dat de innovatie voor de hele sector stimuleert. De VRT zal dan niet langer een dominante rol spelen, maar een gelijkwaardige partner zijn van de andere actoren. Het medialandschap is continu in beweging. Als belangrijke openbare instelling moet de VRT blijven innoveren. Daarom is het van het grootste belang om een innovatiearchitectuur te behouden met duidelijk oog voor de doelstellingen op middellange termijn, maar wel gefocust op televisie en radio. Enkel op die manier kan de VRT een gelijkwaardige partner zijn in het Vlaamse medialab.

Aanbod

Vervolgens schetst mevrouw De Preter de uitgangspunten van het toekomstige aanbod. De openbare omroep mikt op kwaliteit maar wil tegelijk zijn grote bereik in stand houden door een goede mix van informeren, inspireren en amuseren. Andere principes zijn maatschappelijke relevantie, aandacht voor de Vlaamse identiteit in haar diversiteit, gedrevenheid door de actualiteit en inclusiviteit.

Het toenemende belang van de participatie via sociale media vereist beschikbaarheid overal en op alle schermen. Tv-kijken en erover praten tegelijk noemt men tegenwoordig

‘experience roaming’. Het mediagebruik is een totaalbeleving, die zich niet beperkt tot de huiskamer. De VRT wil de gebruiker volgen in die veranderende mediabeleving.

In haar generalistische aanbod wil de VRT een gevarieerde programmamix van informatie, cultuur, educatie, sport en ontspanning presenteren. Zij zet daarvoor de merken Radio 1, Radio 2, Studio Brussel, MNM, Eén en Canvas in. Aan de hand van een mediakaart, die de behoeften van mensen op het vlak van media in kaart brengt, legt de spreker uit dat bij de televisie Eén focust op genieten en het ervaren van huiselijkheid, hoewel dit niet verhindert dat het al informerend ook tot verdieping komt. Plezier en avontuur zijn evenmin uitgesloten. Canvas is gericht op de mediaconsument die verdieping, maar ook een stuk exploratie en avontuur zoekt.

Bij de radiozenders is de verdeling eenvoudiger, doordat radio meer een individueel medium is. Radio 1 is voornamelijk gericht op verdieping, Radio 2 op huiselijkheid en nabijheid, MNM op genieten en plezier, Studio Brussel op avontuur. Klara heeft uiteraard ook een rol, maar wordt niet als een generalistisch radionet beschouwd.

De websites verbonden aan alle genoemde merken, hebben tot doel de lineaire beleving te versterken, wat de VRT ‘boeien, binden en beleven’ noemt. Om te beginnen kan het publiek voorafgaand aan de uitzending al warm gemaakt worden. Tijdens en na de uitzending is interactie op Twitter mogelijk. De diabetestest die door heel wat Vlamingen werd ingevuld tijdens het programma ‘Ook getest op mensen’ is daarvan een voorbeeld.

Bij het generalistische aanbod zijn drie omroepdomeinen zeer belangrijk: nieuws, cultuur en sport. Nieuws is een kernopdracht van de VRT en een opdracht waarin zij moet excelleren. Er wordt gemikt op hoge normen voor kwaliteit en deontologie: betrouwbaarheid, onpartijdigheid en geloofwaardigheid. Om alle Vlamingen te bereiken doet de VRT tegelijk aan verbreding en verdieping. Waar nodig wordt het aanbod aangepast aan de doelgroep, zoals bij MNM en Studio Brussel. Er wordt gestreefd naar een voldoende bereik bij en een correcte beeldvorming over alle groepen van de samenleving. Daarom moet de nieuwsdienst speciale inspanningen doen voor jongeren en allochtonen.

In het brede aanbod van nieuws, duiding, debat en documentaires moet voldoende aandacht gaan naar het buitenland. De spreker attendeert er in dit verband op dat de VRT als enige mediabedrijf correspondenten heeft in China en de VS. De VRT wil dat netwerk, indien mogelijk, ook verder uitbouwen. In de komende vijf jaar moet verder ook voldoende aandacht gaan naar onderzoeksjournalistiek. De nieuwsdienst zal ook een belangrijke rol spelen in de eerdergenoemde gedrevenheid door de actualiteit. Uiteraard moet die dienst beschikken over voldoende specialisten, die de tijd krijgen zich in diverse thema’s te verdiepen. De hoofdredactie heeft zich daarnaast verbonden tot de uitwerking van een geïntegreerd kwaliteitsplan, met inbegrip van opvolging, verantwoording en transparantie.

Het volgende omroepdomein waar mevrouw De Preter nader op ingaat, is cultuur. De VRT kiest tegelijk voor een algemene en diverse verspreiding over alle netten en programmagenres, voor specifieke cultuurprogramma’s op tv als ‘Goudvis’ en voor een thematisch aanbod op cobra.be en Klara. De omroep wenst daartoe als producent, partner en platform samen te werken met de culturele sector.

Als cultuurproducent registreert de VRT Vlaamse voorstellingen, concerten en festivals, maakt zij programma’s over kunstenaars, stromingen, actuele trends en met archiefwaarde, brengt zij eigen cultuurevenementen zoals ‘Klara4Kids’, en zorgt zij onder andere door uitwisseling via de EBU voor de uitstraling van Vlaamse cultuur in het buitenland. Als cultuurpartner neemt de VRT deel aan het overleg in de cultuursalons, verleent zij mediaruimte en werkt zij samen in crossmediale projecten zoals de Canvascollectie. Als cultuurplatform brengt zij de culturele agenda in generalistische programma’s, journaals

en cultuurprogramma's. Daarnaast is cobra.be een plek waar audiovisuele bijdragen van VRT-netten en van culturele partners toegankelijk zijn. Via een widget op de sites van de sector kan cobra.be voor verdere verspreiding zorgen van het cultuuraanbod.

Een derde belangrijk omroepdomein is sport en de beleving ervan, die belangrijke verbindende factoren in de samenleving zijn. Gratis en open toegang tot sportverslaggeving zijn daarom een basisrecht en passen binnen de informatieopdracht van de VRT. Voor een relevant, divers en kwaliteitsvol aanbod op het open net is een aanzienlijk deel sporten in de VRT-portfolio nodig, ook al hoeft dat niet evenveel te zijn als vroeger. Om voldoende mensen te laten kijken naar minder populaire sporten, worden die gecombineerd met populaire sporten als voetbal en wielrennen. De concrete inbedding komt ter sprake in het kader van de beheersovereenkomst. Samenwerking met de sportfederaties vindt de VRT vanzelfsprekend, evenals een transparant beleid ten aanzien van de minder populaire sporten.

Wat het budget betreft, bedragen de uitgaven voor rechten vandaag 40 percent minder dan in 2009. Dat is volgens de VRT wel het minimum voor een consistent aanbod. De openbare omroep wil correcte prijzen betalen, zonder aan opbod te doen, en hij wil ook niet marktbepalend zijn.

Na haar overzicht van het generalistische aanbod, beschrijft mevrouw De Preter het thematische aanbod op de drie genoemde domeinen. Dat aanbod is gespecialiseerd en bedoeld voor consumptie door geïnteresseerden, bij voorkeur op aanvraag. Klara is de uitzondering daarop en blijft lineair beschikbaar. De rest neemt de vorm aan van tekst, beeld en geluid op de websites. De focus ligt op video, maar tekst uitsluiten is moeilijk. Deze sites gaan uit van de actualiteit, duiden haar en bieden ook ruimte aan conversatie en debat. Het kwaliteits- en deontologiekader is hetzelfde als voor het lineaire aanbod.

Vervolgens stelt mevrouw De Preter het doelgroepenaanbod via de merken MNM en Ketnet voor. Het eerstgenoemde is een jonge, onafhankelijke instapradio, waar elke week bijna 1,2 miljoen mensen naar luisteren, van wie 528.000 die door de VRT met geen enkel ander aanbod worden bereikt. MNM heeft het grootste jongerenbereik (400.000 per week of 43,4 percent van alle jongeren tussen 12 en 24) van alle VRT-netten. De spreker attendeert erop dat MNM 26,5 percent van de niet-Westerse, Nederlandstalige allochtonen, een moeilijk te bereiken doelgroep, bereikt. Naast ontspanning wordt ook een aangepast nieuwsaanbod gebracht op MNM: ongeveer 30 bulletins per dag, twee keer zoveel als bij de commerciële zenders.

Ketnet richt zich via tv en internet op kinderen. Onder meer 'Karrewiet' biedt informatie op kindermaat. In het kader van de geplande samenwerking met het onderwijs over mediageletterdheid heeft Ketnet een heel belangrijke rol te spelen, meent de spreker, die nog wijst op de veilige – en de enige reclamevrije – omgeving die het net biedt.

Tot slot gaat zij in op het derde kanaal. Zij wijst om te beginnen op het verschil tussen het huidige analoge aanbod en het digitale aanbod met zijn pluszenders. Het tweede kanaal wordt gedeeld door Ketnet en Canvas, op een vrij ingewikkelde manier, die nog complexer wordt als er sportuitzendingen aan te pas komen. Ketnet heeft daardoor last van veel onderbrekingen. Zij illustreert dit met de verwarrende verschuivingen tussen Eén, Ketnet en het pluskanaal die het gevolg zijn van de uitzending van de 'Australian Open' op 24 januari 2010. Dat tennistornooi werd van 9 tot 10 uur op Eén uitgezonden, maar moest dan wegens de levensbeschouwelijke uitzendingen uitwijken naar het tweede kanaal, waarvoor Ketnet voor de duur van de 'Australian Open' moest verhuizen naar het pluskanaal. Dit is allesbehalve een homogeen aanbod. Op die manier zijn geen vaste afspraken mogelijk met een belangrijke groep van jonge kijkers. Hetzelfde geldt voor Canvas.

Daar komt nog bij dat de pluskanalen weinig kijkers aantrekken: dat van Eén bereikt met een gemiddelde uitzending 31.500 kijkers, dat van Canvas 9500. 30 procent van de Vlamingen wordt er niet door bediend. De VRT stelt daarom een homogeen aanbod door de drie bestaande netten via drie voor iedereen beschikbare kanalen voor. Dit is duidelijker voor de jongste kijkers, hun ouders en grootouders, maar het biedt ook de mogelijkheid om Canvas meer – ook in de namiddag – op de actualiteit te laten inspelen. De ongelijkheid tussen analoge en digitale kijkers verdwijnt, want live-evenementen worden onafhankelijk van de rode knop. De VRT vraagt geen derde net, maar wil wel afstappen van een gedeeld kanaal. Ook in andere Europese landen heeft de jongste doelgroep trouwens een eigen kanaal.

Financiering

Mevrouw De Preter besluit haar uiteenzetting met de financiering. Na de loyale uitvoering van zware besparingen begint de VRT met een schone lei aan de nieuwe beheersovereenkomst. Uit de jaarrekeningen blijkt dat de VRT over de laatste vier jaar 90 miljoen euro beter presteerde dan in de beheersovereenkomst was afgesproken. Deze goede ESR-resultaten hebben een positief effect op de Vlaamse begroting. Ongeveer 15 miljoen euro daarvan is een gevolg van de knipperlichtenprocedure. Zonder de vorig jaar opgelegde besparingen ten belope van 14 miljoen euro, doet de VRT het cumulatief nog altijd ruim 60 miljoen euro beter dan de oorspronkelijke financiële plannen voorzien in de beheersovereenkomst.

De toekomstige financiering moet adequaat en correct zijn ten aanzien van de gedefiniëerde opdracht, dat vraagt trouwens ook Europa.

Samenvatting

De spreker vat samen dat iedereen beter wordt van een rijker audiovisueel landschap in Vlaanderen met daarin een sterke openbare omroep, die cruciaal is voor onafhankelijke en pluriforme informatieverstrekking. Die openbare omroep kan een belangrijke rol spelen in de evolutie naar een vernieuwende, duurzame en warme samenleving. De aandeelhouders zijn tevreden, de resultaten goed. Het komt er nu op aan het debat over de inhoudelijke opdracht af te ronden en daarvoor de adequate financiering vast te leggen.

3. Vragen van de leden

De heer *Carl Decaluwe* waardeert de transparante en duidelijke informatie van het management van de VRT. Die nood aan transparantie moet wel nog doordringen bij alle medewerkers, van hoog tot laag

Het lid is het, voor het eerst sinds lang, volledig eens met de missie die naar voren werd gebracht. Hij vraagt wel toelichting bij de afwezigheid in de presentatie van het woord educatie, dat toch deel uitmaakt van de decretale kernopdracht. Verder wil hij weten wat de topprioriteiten zijn ingeval er keuzes moeten worden gemaakt omdat budgettair niet alle plannen uitvoerbaar zijn.

Het door de gedelegeerd bestuurder vermelde ESR-resultaat is ongetwijfeld correct. Klopt het echter nog altijd dat er, zoals de financiële directeur hier een jaar geleden verklaarde, bij constant beleid binnen vijf jaar een gecumuleerd tekort zal zijn van 80 tot 100 miljoen euro?

Over de consequenties van de nochtans noodzakelijke renovatie van het omroepcentrum hoorde de heer Decaluwe niets. Voorts wil hij ook vernemen wat de visie van het management is over de problemen van het pensioenfonds en de noodzakelijke stabiliteit.

Waar evenmin iets over werd gezegd, is het nochtans zeer belangrijke aspect van de samenwerking met de productiehuisen en de problematiek van de rechten op programma's. Het is erg belangrijk dat de VRT zich voortaan niet meer laat ringeloren door één productiehuis en daardoor blijkbaar alle rechten kwijtraakt. Het is nodig dat een visie op die uitdaging wordt ontwikkeld.

Heeft men al een zicht op de consequenties voor structuur en personeel, van het volgen door de VRT van het veranderende mediagebruik? Wat zijn de kosten van een derde kanaal? Kan daar nog enige verdere toelichting bij worden gegeven, want blijkbaar gaat het toch niet louter om een jongerenzender? Dat de VRT wil uitbreiden, is gezien het feit dat ook de commerciële spelers dat doen, op zich overigens geen probleem.

Het argument van de allochtone jongeren vindt de heer Decaluwe niet overtuigend ter verdediging van MNM. Die jongeren zijn immers ook bereikbaar met andere radiostations. Het lid wijst erop dat men nu nog frequenties te gelde kan maken die over tien jaar wellicht niets meer waard zijn. In dat verband merkt hij ook op dat het gesignaleerde verschil tussen digitaal en analoog kijken vanzelf zal verdwijnen, wellicht binnen twee jaar al. Tot slot vraagt hij wat mevrouw De Preter precies bedoelde met generalistische merken, netten of programma's.

De heer *Wim Wienen* vindt de gepresenteerde visie duidelijk, maar blijft als oppositielid op zijn hoede voor de concretisering daarvan in de beheersovereenkomst. Bij die onderhandelingen, waar de keuzes worden gemaakt, is immers alleen de meerderheid betrokken. Daarom vraagt hij nu al hoe groot de VRT-dotatie ongeveer moet worden volgens het management. Is een startbasis van 295 miljoen euro voldoende voor de uitvoering van de openbare opdracht? Wat is de visie van het VRT-bestuur op het voortbestaan van de 62/38-verhouding? Is men van oordeel dat het aandeel van de dotatie groter moet zijn, zodat de afhankelijkheid van de inkomsten uit reclame vermindert? En wat met de knipperlichtenprocedure? Wat denkt men van de suggestie van een commerciële omroep om tv en internet bij de VRT volledig reclamevrij te maken en het plafond op de radioreclame te schrappen?

Ook de heer *Wienen* informeert naar de visie van het bestuur op gebouw en pensioenfondsen, een weliswaar gedeelde verantwoordelijkheid met de Vlaamse Regering. Is men het eens met de visie van de vakbonden dat dit niet de zaak van de VRT is, maar van de overheid? Of is men bereid zijn verantwoordelijkheid op te nemen en, zo ja, wat zijn dan de budgettaire implicaties voor de komende beheersovereenkomst?

Kan er een meer gedetailleerde argumentatie worden gegeven over waarom de VRT met haar huidige twee kanalen niet in staat is de openbare opdracht ten aanzien van kinderen uit te voeren?

Lineair kijken blijft dominant, zo blijkt uit de toelichting. Welke verwachtingen heeft men inmiddels over de inkomsten uit VOD? Hoe staat het VRT-bestuur tegenover de stelling dat het VOD-aanbod van de VRT gratis zou moeten zijn en tegenover het argument dat dergelijk gratis aanbod het zakenmodel van de commerciële zenders ondergraaft?

Over de concrete uitwerking van het diversiteitsbeleid werd tot nu toe maar weinig vernomen, behalve dat daar een medewerker specifiek mee wordt belast. Denkt de VRT aan een interne regeling of aan de opname van performantiemaatstaven in de beheersovereenkomst?

Wat MNM betreft, vraagt de heer *Wienen* zich af of men de 528.000 unieke luisteraars, of alvast het overgrote deel ervan, ook niet kan bereiken door het profiel van de andere netten enigszins bij te schaven. Hij wil ook weten of MNM, met zijn dalend marktaandeel, nog verkoopbaar is.

Over het aanbod van Vlaamse en Nederlandstalige muziek hoorde hij niets in het onderdeel over cultuur. Kan daarover nog wat uitleg worden gegeven?

De heer *Bart Tommelein* concludeert uit de presentatie dat de VRT als openbare omroep een enorme verantwoordelijkheid heeft in de samenleving, zowel ten aanzien van de doelgroepen als van de levensvatbaarheid van andere initiatieven op de markt. De vraag is waaraan de openbare omroep zijn vaststelbare kwaliteitswinst te danken heeft: aan de inspanningen van de overheid of juist aan de sterke concurrentie die er vroeger niet was? Ook de commerciële omroepen moeten volgens het lid voldoende ruimte krijgen.

De VMMA liet in een hoorzitting weten dat men 1,5 miljoen euro binnenhaalt uit VOD. Hoeveel is dat bij de VRT? Stelt ook de openbare omroep vast dat die markt stagneert?

Verder hoopt het lid dat het nagestreefde inclusieve beleid ook aandacht heeft voor doven en slechthorenden, die tijdens een hoorzitting hebben gepleit voor een optimale benutting van de nieuwe media. Wat diversiteit in het algemeen betreft, vindt hij persoonlijk het opleggen van quota in de beheersovereenkomst geen goede zaak, ook al is een beleid op dat vlak zonder meer noodzakelijk. Zijn de directie en de raad van bestuur voor of tegen het opnemen van streefcijfers in de beheersovereenkomst?

De heer Tommelein noemt de grens tussen nieuws en het zogenoemde infotainment flinterdun. Dat laatste is leuk en vaak leerzaam, maar de voortdurende vermenging met nieuws en soms onderzoeksjournalistiek is ook gevaarlijk. Hoe kijkt het VRT-bestuur tegen die scheidingslijn aan?

Wat het generalistische aanbod betreft, stelde de gedelegeerd bestuurder dat een gevarieerde programmamix wordt nagestreefd in alle omroepdomeinen. In het advies van de SARC staat echter dat daarin toch een hiërarchie zou moeten worden gemaakt. Nu worden cultuur, informatie, educatie, sport en ontspanning gelijkgeschakeld. Als er keuzes moeten worden gemaakt, wat zijn dan de prioriteiten voor de VRT? Terwijl de BBC 42 percent informatie brengt en 32 percent ontspanning, bedragen deze percentages bij de VRT momenteel respectievelijk 28 percent en 50 percent. Moeten bij een openbare omroep cultuur en educatie geen voorrang hebben op ontspanning?

De huidige twee netten bieden al een generalistisch aanbod. Waarom heeft de VRT dan nog een derde net nodig? Het lid vermoedt dat het er de VRT vooral om te doen is om meer sport uit te zenden, eerder dan programma's voor kinderen en jongeren. Hoe vaak heeft de VRT haar kinderprogramma's moeten onderbreken voor belangrijke live-evenementen en over welke evenementen gaat het dan precies? De 'Australian Open' is een slecht voorbeeld, want die wedstrijden worden gespeeld als het hier nacht is. Het lid vermoedt dat het gaat om evenementen als de Tour de France, de Vuelta en de Giro. Waarom brengt de VRT die belangrijke evenementen niet op zijn eerste net, zoals buitenlandse zenders doen? Als een derde net niet meer geld of mensen vergt, waarom richt dan niet elke omroep bijkomende netten op? Wijst die uitspraak er trouwens niet op dat er te veel geld en mensen zijn voor de huidige twee netten?

Ketnet is trouwens nu al de onbetwiste marktleider van de kinderzenders met 25 percent, geen enkele andere zender haalt meer dan 10 percent. Wat de reclamevrije omgeving betreft, is het zo dat ook commerciële omroepen aan bepaalde normen moeten voldoen. Reclame tussen kinderprogramma's is altijd aan regels gebonden.

De heer *Luc Van den Brande* zegt dat gegevens over het tijdstip en de aard van de onderbrekingen voorhanden zijn en aan het parlement zullen worden bezorgd.

De heer *Bart Tommelein* zegt dat er volgens een belangrijke distributeur geen ruimte meer is voor bijkomende analoge zenders. Als de VRT een derde kanaal opricht, zal er dus een

andere zender van de kabel moeten verdwijnen. Welke moet dat dan zijn? En is een derde kanaal echt zo dringend dat er een andere zender voor moet worden opgeofferd? Wat zal de VRT trouwens op dat derde net uitzenden na 20 uur? Er werd terecht aangevoerd dat andere Europese openbare omroepen een apart kinderkanaal hebben, maar de meeste stoppen wel rond 20 uur, wat ook logisch is want het gaat om kinderen. Een derde net biedt het voordeel dat geen keuzes moeten worden gemaakt, maar misschien is het beter dat de VRT wel keuzes maakt en bepaalde programma's aan commerciële of buitenlandse zenders overlaat. Het lid geeft het voorbeeld van de Tour de France.

Het is de bedoeling dat de openbare omroep en de commerciële mediabedrijven elkaar voor een stuk versterken. Dan moeten echter de commerciële omroepen voldoende reclame-inkomsten hebben. Radio is heel belangrijk in het aanbod van een omroep. De VRT haalt met haar vijf radiozenders een marktaandeel van 66 percent. Moet ze, met dat hoge marktaandeel, geen gediversifieerd aanbod hebben en meer aandacht besteden aan Vlaamse inhoud? Iedereen vindt Vlaamse producties op de televisie belangrijk, maar op de radio is dat blijkbaar nog een taboe. Het lid bedoelt daar niet alleen Nederlandstalige liedjes, maar alle muziek van eigen bodem mee, bijvoorbeeld ook de liedjes van Axelle Red.

Ook reclame op internet is een cruciale kwestie. Die reclame zal almaar toenemen en ook de commerciële spelers hebben die inkomsten nodig. De heer Tommelein pleit dan ook voor een strikte omschrijving van de mogelijkheden van internetreclame in de VRT-beheersovereenkomst. Daarnaast moet ook duidelijk bepaald zijn dat de website van de VRT vooral beelden moet aanbieden en de teksten tot het strikt noodzakelijke moet beperken. Hoe zal verder samengewerkt worden met Belga? Het lid vraagt voorts meer duidelijkheid over de iPad-applicaties. Voor de heer Tommelein moet alles wat niet toegestaan is in de beheersovereenkomst, verboden zijn. Voor nieuwe ontwikkelingen moet er dan maar een addendum komen bij de beheersovereenkomst. Goede afspraken zijn in het belang van de VRT maar ook in het belang van de mediasector.

Hoe bereidt de VRT de toekomst zonder het belangrijke productiehuis Woestijnvis voor? Is de VRT voorstander van het inschrijven van een minimumpercentage voor onafhankelijke producties?

Hoe denkt de VRT over het ter beschikking stellen van haar archief? Moet dat tegen betaling? Door wie? Aan wie? Afspraken in de beheersovereenkomst en met de commerciële spelers zijn allicht nodig. Tot slot vraagt ook de heer Tommelein hoe het management de toekomst van het omroepgebouw aan de Reyerslaan ziet. Waar zullen de middelen daarvoor vandaan moeten komen?

De heer *John Crombez* is verheugd over de brede steun in de commissie voor een sterke openbare omroep. De maatschappelijke taken en de Vlaamse identiteit nemen terecht een belangrijke plaats in en het is tegelijk bemoedigend dat de verwijzingen naar België niet meteen uit het VRT-jargon geschrapt worden.

Op basis van de cijfers van de vakbonden zou de verhouding tussen de dotatie en de andere inkomsten ongeveer 67/33 zijn. Wat is de huidige verhouding? Vergen de uiteengezette plannen van de VRT een toename van de dotatie? Sommige sprekers op vorige hoorzittingen beweerden dat de VRT reclame aanbiedt tegen dumpingprijzen, soms zelfs tot een derde van de prijs van anderen. Klopt dat? Hoe evalueert het management het knipperlichtenmodel? Dat model zorgt weliswaar voor een stabiele financiering, maar het is moeilijk te controleren.

Het lid informeert voorts naar de visie van het management over de stelling dat een lager marktaandeel van de VRT-televisie in het voordeel zou zijn van het Vlaamse mediabestel.

Hoe zal een betere samenwerking met Onderwijs het aanbod concreet kunnen beïnvloeden? Bij de bankencrisis is bijvoorbeeld gebleken dat er meer educatie nodig is over het gebruik van geld en de financiële risico's. Zou zoiets een mogelijk programmaonderwerp kunnen zijn?

Sinds 2009 is het sportaanbod met 40 percent gedaald, toch wil de VRT meer aandacht besteden aan minder bekende of minder grote sporten. Zal het sportaanbod dan opnieuw groter worden? Tot slot vraagt de heer Crombez welke vaste kosten van de VRT niet meer samendrukbaar zijn.

De heer *Wilfried Vandaele* is blij met de beloofde transparantie en met de aandacht voor de Vlaamse identiteit. Streefcijfers voor Nederlandstalige producties en Vlaamse muziek in verschillende genres zijn voor N-VA wel degelijk belangrijk. Dat past immers niet alleen in de opdracht van de openbare omroep maar het is ook belangrijk voor de muzieksector. Zowel de beheersovereenkomst als de VRT leggen de openbare omroep trouwens al streefcijfers op. Voor N-VA mogen die streefcijfers gerust hoger liggen.

De heer Vandaele vindt het ook verheugend dat de VRT met andere partners op basis van gelijkwaardigheid wil deelnemen aan het Vlaamse medialab. Ook de voorspelling van de gedelegeerd bestuurder dat het lineaire kijken belangrijk en wellicht het belangrijkste blijft in de komende jaren, en dat op aanvraag of uitgesteld kijken nog altijd zal verbonden blijven aan het lineaire kijken, is positief. Het lineaire kijken versterkt immers de sociale cohesie in dit land. Als mensen min of meer op hetzelfde moment naar programma's kijken, praten ze daar immers over met elkaar.

Het lid vraagt voorts wat mevrouw De Preter precies bedoelt met een inclusief generalistisch aanbod dat toch gericht is op doelgroepen. Uit de presentatie bleek dat daarbij onder meer wordt gedacht aan senioren en jongeren. Beide groepen voelen zich momenteel inderdaad niet altijd voldoende bediend door de openbare omroep. Hoe zal dat inclusief generalistisch aanbod gericht op doelgroepen op het terrein worden uitgewerkt, bijvoorbeeld op het derde kanaal? Het argument dat sport de kinderuitzendingen onderbreekt, speelt slechts ten dele. Sport wordt immers niet alleen op Canvas maar vaak ook op Eén uitgezonden. Voorheen argumenteerde de VRT ook dat de groep van de kinderen en jongeren te divers was om met één net te bedienen en dat een simultaan jongeren- of kinderaanbod op de pluskanalen nodig was. Waarom kan dat nu wel allemaal samen op één derde kanaal? Zijn de pluskanalen nu dan niet meer nodig? Die kanalen zijn nochtans ook belangrijk voor de toegankelijkheid, maar wellicht zal de VRT de mogelijkheden van vertaling en ondertiteling via pluskanalen toch in stand houden. Kortom, N-VA is ondanks de nieuwe argumenten van de VRT nog niet overtuigd van de zin van een derde kanaal. Daarenboven is de partij lang niet zeker dat een derde kanaal geen meerkosten meebrengt. Canvas zou dan vanaf 16 uur in plaats van 20 uur uitzenden: kan dat allemaal zonder extra kosten?

MNM staat blijkbaar zowel onder het generalistische aanbod als onder het aanbod voor jongeren geklasseerd. De spreker dacht dat Studio Brussel de zender voor jongeren was. Krijgt MNM dan een ander profiel dan Donna in de huidige beheersovereenkomst heeft? In het profiel van Donna stond immers niets over jongeren. Tot slot informeert het lid naar de plannen van de VRT met het digitale archief.

De heer *Jurgen Verstrepen* vindt dat de VRT niet moet vooroplopen maar volgen. Toen de VRT onder gedelegeerd bestuurder Tony Mary voorloper van vernieuwing werd, kwam ze ook in financiële moeilijkheden. Die uitputting van haar financiële reserves bleef zonder wezenlijk resultaat maar maakte nadien wel besparingen nodig. De VRT kon zich die luxe permitteren omdat de overheid een deel toch bijpast. Terzijde vindt LDD trouwens

dat de VRT enkel gefinancierd moet worden door de overheid en niet met commerciële inkomsten.

De VRT is van oudsher geen vernieuwer. De hoge kwaliteitstandaard, de slagkracht van de openbare omroep is pas echt gegroeid nadat de VRT door de concurrentie verplicht was om tot actie over te gaan. Elk initiatief dat de VRT heeft genomen met steun van de Vlaamse overheid was een antwoord op een commercieel initiatief.

Volgens Nederlandse studies luisteren de meeste jongeren naar de radio via het internet. Is dat vervat in de statistieken van de VRT? Zo niet, kan de VRT daar alsnog cijfers over bezorgen? En hoe zit het met de pluskanalen bij de radio?

De VRT wil zoveel mogelijk Vlamingen bereiken, maar niet focussen op marktaandeel. Hoe zijn beide echter te rijmen? Het lid merkt daarenboven een ommekeer in de houding ten opzichte van MNM: voorheen wou de VRT een groot marktaandeel, nu zal het marktaandeel haar 'worst wezen'. Wat wil ze nu eigenlijk precies?

De heer *Luc Van den Brande* verduidelijkt dat de VRT niet uitsluitend een marktbenadering wil hanteren. Het probleem zit niet in het bereik of het grote marktaandeel, maar in het potentiële misbruik van die machtspositie. Zo lang de openbare omroep de regels respecteert, is er geen probleem. In de Europese landen stelt een groot marktaandeel van een openbare omroep geen democratisch probleem, maar in sommige landen maakt de omroep mogelijk wel misbruik van zijn economische machtspositie.

De heer *Jurgen Verstrepen* vraagt naar welk minimummarktaandeel de VRT streeft. De VRT-radiozenders bezetten al lang de FM-band, niet om het bereik van de openbare omroep te vergroten maar wel om privé-initiatieven onmogelijk te maken. Nu het bereik van MNM naar beneden duikt, zijn bereik en marktaandeel plots niet meer belangrijk en wordt de zender een instapzender genoemd. Nochtans heeft een lager bereik tot gevolg dat de reclame-inkomsten dalen en dat de knipperlichtenprocedure in werking treedt en de overheid zal moeten bijpassen. Wat wil men dan eigenlijk? Een bijkomende kwestie is of een openbare omroep in een zo klein medialandschap als het Vlaamse wel een dergelijk dominant marktaandeel nodig heeft. Zou een bereik van bijvoorbeeld 10 percent minder niet voor minder stress zorgen? Met de begrippen marktaandeel en bereik zit men trouwens in een commerciële marktlogica. Is het die discussie die men wil voeren?

De VRT wil aandacht besteden aan alle Vlamingen. De interesses van de vier doelgroepen die de VRT wil bereiken, lopen echter te ver uiteen om ze met één programma-aanbod tevreden te stellen. Is een zender per doelgroep, nichezenders dus, dan niet beter? Heel wat nieuwe applicaties komen er omdat de consument erom vraagt. De VRT moet daar zeker volgen, maar zonder een voorloper te zijn. Als de VRT de leiding zou nemen, zou ze zoveel geld binnenrijven uit licenties dat de overheid geen geld meer zou moeten geven.

Betekent de wil tot samenwerking ook dat de VRT meer oog zal hebben voor de opmerkingen van de private spelers? De mediakanalen en -technieken worden almaar meer divers. Zou de VRT zich op commerciële terreinen blijven begeven waar ze door haar unieke positie een marktvervalser kan zijn? Een concreet voorbeeld daarvan zijn de nieuwswebsites. In het buitenland steken die de kranten al voorbij en die evolutie zal zich ook hier voordoen. Kranten kunnen berichten op hun website niet gratis aanbieden want met advertenties alleen zijn ze niet rendabel. De VRT-nieuwswebsite biedt quasi dezelfde service gratis aan. Ervoor laten betalen is geen oplossing want dat stuit op de kritiek dat de belastingbetaler dan twee keer betaalt. Is de VRT bereid om een minzame rol te gaan spelen en te praten met de privéaanbieders zodat zij niet verdrinken? Is een charter tussen de privémediagroepen en de openbare omroep niet nodig? Zo zou de VRT zich, net als de BBC, wat terughoudend kunnen opstellen bij mogelijk lucratieve initiatieven en de markt laten spelen. Ziet het management dat zitten?

De VRT heeft heel veel geïnvesteerd in Woestijnvisprogramma's maar heeft er blijkbaar de rechten niet of niet volledig van verworven. Wat is de houding van de VRT met het oog op de toekomst? Zal de openbare omroep zijn strategie ten opzichte van de kleinere productiehuisen die nu de rechten wel moeten afgeven, ook veranderen? Het gaat overigens niet alleen over de televisierechten, maar ook over de almaar belangrijker wordende digitale rechten en internetrechten.

Nieuws, dus actua, duiding, discussieprogramma's enzovoort, is de kerntaak, stelt de VRT. Gaan daar dan ook de meeste middelen naartoe? Zo niet, waarom niet? Waarom de scheeftrekking tussen amusement en ontspanning enerzijds en actualiteitsgebonden programma's en nieuws anderzijds?

Het blijft voor de heer Verstrepen nog altijd onduidelijk waarom de VRT een derde kanaal wil, voor hem is een dergelijk kanaal overbodig. Als de VRT te veel programma's heeft, moet ze maar minder produceren. Momenteel krijgt ze de pluskanalen nog niet gevuld, maar een volwaardig derde kanaal zal blijkbaar wel kunnen. Daarenboven wordt de motivatie voor zo'n derde kanaal voortdurend bijgestuurd in de lijn van de verwachtingen van deze commissie, nu is dat kanaal blijkbaar bestemd voor kinderen. Een tweede onduidelijkheid is de kostprijs van het derde kanaal. Als een derde kanaal niets kost, dan betekent dit dat de VRT te veel content heeft en die op een ander kanaal kwijt wil.

Wat tot slot de financiering betreft, zou de VRT het de laatste vier jaar voor 90 miljoen euro beter gedaan hebben dan gepland in de beheersovereenkomst. Waarom heeft ze dan de knipperlichtenprocedure nog nodig? Als de VRT ondanks de besparingen op alle vlakken nog even goed scoort en nog even veel doet als voorheen, dan had ze dus blijkbaar te veel middelen. Uit de resultaten en de verklaringen leidt het lid af dat de openbare omroep momenteel voldoende middelen krijgt. Hij is er zelfs van overtuigd dat de VRT de bijkomende 45 miljoen euro besparingen nog kan realiseren zonder zich pijn te doen, mits misschien ook eens naar de loonkosten wordt gekeken. De VRT dreigt ermee dat ze met minder middelen verplicht zal zijn minder te produceren en meer te herhalen. Sommige herhalingen halen echter nog betere kijkcijfers dan de eerste uitzendingen. Het is gewoon een kwestie van keuzes maken en van de tering naar de nering zetten.

De heer *Bart Caron* heeft lof voor de deskundige en interessante uitleg, maar mist wat scherpte bij de keuzes van het aanbod. Het blijft daar allemaal wat te veel bij het oude. De VRT zegt evenmin iets over educatie en over het archief. De heer Caron roept op om dat Vlaamse erfgoed goed te bewaren en goed te ontsluiten. Hij apprecieert de aandacht voor kansengroepen en diversiteit.

Klopt het dat het derde kanaal tot gevolg heeft dat alle plusaanbod verdwijnt? Wat gebeurt er met Ketnet na 20 uur als er een derde kanaal komt? En wat met sport op Canvas? Krijgt sport daar de prioriteit? Volstaat het huidige budget voor een volwaardig derde kanaal?

De VRT wil van het kijkcijferfetisjisme af, maar wil ze ook de huidige maatstaven voor het bereik herzien? Is een daling niet wenselijk, niet zozeer om minder kijkers te bereiken maar wel om meer de nadruk te kunnen leggen op kwaliteit en om niet langer gevangen te zitten in een commerciële logica?

Door de heer Quaghebeur van de VMMA werd hier voorgesteld het knipperlichtenmodel te laten vallen, maar ook het plafond voor radioreclame te schrappen. Wat denkt de VRT over dat voorstel?

Is de VRT het eens met de stelling dat inhoud, gemaakt op kosten van de belastingbetaler, ook als die verspreid wordt via andere dan de klassieke kanalen, gratis toegankelijk moet blijven? Hetzelfde geldt trouwens voor materiaal dat al ouder is en dus in het archief zit.

Is de VRT bereid om samen met andere zenders de internationale sportrechten van grote manifestaties te verwerven?

De heer *Veli Yüksel* staat achter de ambitie van de VRT om de zender te zijn van de zes miljoen Vlamingen. Hij heeft heel wat interessante plannen gehoord, maar vraagt zich af of die doelstellingen gehaald kunnen worden met de huidige middelen en mensen.

De geloofwaardigheid van de VRT staat of valt met de geloofwaardigheid van haar nieuwsuitzendingen. Het is goed dat er een kwaliteitsplan komt, want de incidenten van de voorbije maanden zijn ontoelaatbaar, zeker voor een openbare omroep.

De VRT zal blijkbaar haar netwerk van buitenlandcorrespondenten uitbreiden. Op welke locaties komen er nieuwe correspondenten? Het is goed dat men komaf wil maken met de Hollandse stemmen op radio en televisie. De heer Yüksel pleit voor substantiële extra middelen voor onderzoeksjournalistiek. Hoe en op welke termijn denkt de VRT dat te realiseren?

De VRT is een platform voor sport en cultuur. Het huidige rechtenbedrag, 40 percent minder dan in 2009, zou nodig zijn voor een consistent aanbod. Hoe hoog is dat bedrag momenteel? De VRT wil niet meedoen in het opbod, maar wil toch minder populaire sporten verslaan. De vraag is of cultuur en sport bij de must-carry zitten. Zouden de commerciële en de openbare omroep niet beter af zijn met een fonds om samen cultuur- en sportrechten te verwerven? Zo zou de VRT de andere marktspelers licht in de ogen gunnen.

Op de stelling van Wouter Vandenhoute dat er een gebrek aan creativiteit is bij de VRT, werd inmiddels al gereageerd door de heer Hellemans. Hij voerde aan dat creativiteit gemakkelijk is bij een jaarlijkse stijging van de inkomsten. Betekent dit dan dat creativiteit louter afhankelijk is van de middelen? VRT-bestuurder Jozef Deleu van zijn kant wijt het gebrek aan creativiteit vooral aan de structuur van de VRT.

Wat tot slot samenwerking betreft, welke lessen trekt de VRT uit de ervaringen met Woestijnvis? Is de periode van exclusiviteitscontracten voorbij? Zullen ook kleinere spelers kans krijgen om programma's te maken?

De heer *Johan Verstreken* vraagt of de VRT bereid is rekening te houden met de wensen van Vlapo inzake het muziekaanbod.

4. Antwoorden van de heer Luc Van den Brande, mevrouw Sandra De Preter en de heer Leo Hellemans, met reacties van leden

De heer *Luc Van den Brande* beoordeelt de opmerkingen als nuttig en bemoedigend. Alle partijen blijken immers de VRT genegen, zien de openbare omroep als essentieel en zijn voorstander van een adequate financiering. Uiteraard zijn er kritische opmerkingen. En dat is maar goed ook, want zo houdt het parlement de VRT alert.

Inzake kwaliteit, excellentie, standaard, informatie, nieuws moet en wil de VRT trekker zijn. Op het vlak van de technologische ontwikkeling moet de VRT een kern van competentie behouden en daarvoor middelen krijgen. Voor de mediatechnologische ontwikkeling moet de VRT met anderen samenwerken in het Vlaamse medialab.

Het klopt niet dat middelen volstaan voor betere prestaties, ook het omroepmodel is cruciaal. In het begin van de jaren negentig had de VRT, toen nog BRTN, nog iets van een staatsomroep, sterk onder invloed van de politiek. Men heeft toen ingezien dat er een scheiding moet zijn tussen de algemene strategie en de operationele leiding. De voorzitter is echter niet zomaar bereid om de streefcijfers te verlagen. De openbare omroep moet in bescheidenheid doen wat hij moet doen.

Om de gebouwen veilig en ecologisch verantwoord te maken, zijn er heel wat extra investeringen nodig. De suggestie van de heer Decaluwe om het omroepgebouw te verkopen, is dus zeker het overwegen waard. Een nieuw gebouw hoeft overigens niet even groot te zijn. Alleen al door de wisselende werkuren van de medewerkers kan het gebouw wellicht een derde kleiner zijn.

De statutaire pensioenen vormen inderdaad een probleem. Momenteel bestaat nog slechts 34 percent van het personeelsbestand uit statutaire personeelsleden. Het aantal personeelsleden dat bijdraagt tot het pensioenfonds daalt nog steeds. Daarbij komt nog dat de opbrengst van de geïnvesteerde middelen lager geworden is en dat de levensverwachting enorm gestegen is. Die drie elementen zorgen ervoor dat de financiële dekking te klein is. In 1995 heeft de Vlaamse Regering beslist om enkel nog contractuele personeelsleden aan te werven. Goed en continu bestuur verplicht de huidige regering om daar de gevolgen van te dragen: ze moet instaan voor de voeding, de soliditeit en de dekking van het pensioenfonds. Dat valt buiten de contouren van de beheersovereenkomst. Die verantwoordelijkheid geldt mutatis mutandis trouwens ook voor de gebouwen.

De heer Van den Brande beaamt dat transparantie van hoog tot laag een noodzakelijke cultuuromslag vergt. Over het derde kanaal zal zo dadelijk meer toelichting gegeven worden. Het gaat daar over fundamenteel respect voor kinderen. Een homogeen aanbod voor de kinderen is een belangrijk element van de educatieve opdracht van de VRT. Ook het archief speelt op het gebied van educatie een rol. De VRT is bereid om daar een grote bijdrage te leveren, maar wil ook niet naïef zijn. Aangezien 60 tot 70 percent van het audiovisueel archief in Vlaanderen behoort tot het VRT-patrimonium, wil de openbare omroep kunnen meepraten over de digitalisering en de ontsluiting, in samenwerking met het onderwijs.

De spreker gelooft in een inclusief diversiteitsbeleid maar persoonlijk niet in vastgelegde quota. De organisatie moet wel de samenleving weerspiegelen.

De heer *Leo Hellemans*, algemeen directeur Media van de VRT, wijst erop dat voor nieuws, cultuur en sport zoals bekend een driesporenbeleid wordt gevolgd. Voor educatie gaat het om een tweesporenbeleid. Naast onderwerpen in het nieuws en in generalistische programma's, zijn er thematische programma's op de generalistische netten, bijvoorbeeld 'Ook getest op mensen' en natuurdocumentaires. Het begrip educatie is erg breed voor de EBU: het gaat van gespecialiseerde wetenschap tot kookprogramma's. Een derde spoor, zoals dat bestaat voor sport, cultuur en nieuws, wordt niet overwogen.

Wat het derde kanaal betreft, het inzicht daarover is gegroeid en groeit nog naarmate de discussie daarover vordert. Het gaat overigens over een derde kanaal, niet over een nieuw net. De drie bestaande netten – Eén, Canvas en Ketnet – blijven behouden, maar de VRT wil ze volwaardig uitbouwen. Een homogeen en reclamevrij kinderaanbod is nodig, al is het niet de bedoeling om te concurreren met de commerciële kinderkanalen die er intussen zijn gekomen. Meer bereik is niet het doel, wel het stoppen van de dalende trend bij Ketnet. Tegelijk wil de VRT een complementair aanbod verzekeren via het internet en eventueel ook digitale VOD.

Meteen ontstaat er ook een enorme opportuniteit voor Canvas. Dat net moet iets worden als Radio 1, dat werd uitgebouwd tot een open net waar de actualiteit altijd voorrang heeft. Programma's zijn altijd onderbreek- en verschuifbaar volgens de noden van de actualiteit. Ook Canvas zou een actuedreven net moeten worden, dat zo nodig ook overdag beschikbaar is. Op dit moment moet Canvas met beeldmateriaal, dat bij belangrijke evenementen in grote mate voorhanden is, wachten tot 20 uur. In deze tijd, met het grote aanbod dat voorhanden is om snel op uitzending te gaan, is dat onverantwoord voor een openbare omroep met informatie als kernopdracht.

De heer *Carl Decaluwe* informeert naar de kostprijs van de uitbouw van drie volwaardige kanalen. Hij stelt vast dat buurlanden als Nederland, Duitsland en Groot-Brittannië bij belangrijk nieuws – zoals de gebeurtenissen in Japan of de Arabische wereld – de lopende programmering onderbreken, terwijl de VRT dat alleen doet voor sport – zoals Parijs-Nice. Nieuws is nochtans de ‘corebusiness’ van de VRT.

De heer *Leo Hellemans* deelt mee dat Ketnet gemiddeld 210 uur per jaar wordt onderbroken door sport. Hij erkent dat moet losgekomen worden van de wat conservatieve houding om wat geprogrammeerd is, niet te onderbreken. Dat kan met een actuaagedreven Canvas en als er ruimte voor is overdag. Dat zal uiteraard niet elke dag gebeuren, alleen bij grote evenementen. Een andere mogelijkheid die zich aandient is die van heruitzendingen van bijvoorbeeld laatavondprogramma’s, zoals dat ook bijvoorbeeld bij de BBC gebeurt. De spreker spreekt overigens liever van ‘quick repeats’ dan van herhalingen. Er is overigens geen enkele openbare omroep in Europa zonder twee volwaardige, generalistische televisienetten.

Het is niet de bedoeling dat Canvas een 24/7-nieuwszender wordt zoals CNN, Al Jazeera of BBC World. Wel kan de actualiteit bij belangrijke gelegenheden voorgaan. Het hele plan wordt op dit moment uitgewerkt. Op een vraag ter zake van de heer *Carl Decaluwe* antwoordt de heer *Leo Hellemans* dat ook de budgetoefening nog aan de gang is. Hij vermoedt dat het budget voor de pluskanalen niet zal volstaan en dat eerder tussen 2,5 en 4 miljoen euro nodig zal zijn.

De heer Hellemans geeft toe dat de MNM-operatie wat overhaast is gestart toen bleek dat de luistercijfers van Donna spectaculair naar beneden gingen. MNM was duidelijk niet goed gestart, maar wel bleek dat die zender door zijn muziekkeuze vooral jongeren aantrok, die sowieso een moeilijk te bereiken doelgroep zijn. Daarom werd beslist MNM als merk voor jongeren te positioneren.

De spreker wijst erop dat marktaandeel en bereik twee verschillende zaken zijn: het bereik geeft alleen het aantal luisteraars aan en het marktaandeel daarnaast ook de luisterduur. Dat veel jongeren nog naar school gaan overdag, doet het marktaandeel afnemen, maar het bereik blijft gelijk. Dat is ook wat de mediamanager heeft willen zeggen bij haar verklaringen over het marktaandeel.

De heer Hellemans zegt voorts dat als men bij de VRT van tevoren geweten had hoe de samenwerking met Woestijnvis er in 2011 zou uitzien, men wellicht toch op dezelfde manier zou hebben gehandeld. De onderhandelingen met Woestijnvis, ook over de rechten, zijn altijd correct verlopen. De rechten vormen soms een onderdeel van de overeenkomst over de prijs. Het klopt echter niet dat Woestijnvis alle rechten heeft. De formatrechten op het idee, het concept en eventueel de titel zijn voor wie ze ontwikkelde, en die kan daarmee na afloop van de overeenkomst naar een andere omroep gaan. Dat is altijd zo en dus ook voor bijvoorbeeld ‘Man bijt hond’ en ‘De laatste show’ van Woestijnvis. Voor zowel de lineaire uitzending als voor de heruitzending, heeft de VRT de rechten, al kan het productiehuis bij fictie voor dat laatste wel een tijdelijk veto stellen. De commerciële rechten voor VOD en dvd’s zijn gedeeld, geen van beide partners bezit ze exclusief. Over de precieze verdeling bestaan afspraken per programma, ook met Woestijnvis.

De heer *Carl Decaluwe* dankt de heer Hellemans voor deze transparantie. Hij stelt daar echter tegenover dat sommige productiehuisen in de commissie andersluidende verklaringen aflegden. De indruk werd gewekt dat de opstelling van de VRT verschilde naargelang van het productiehuis. Ook naar de beheersovereenkomst toe, is het belangrijk dat alle productiehuisen op een gelijke manier worden behandeld. Voorts moet nu worden geconcludeerd dat wat de heer Vandenhoute van Woestijnvis hier onlangs vertelde over de rechten, niet met de waarheid strookt.

De heer Decaluwe merkt voorts op dat de controle van de marktconformiteit van de prijzen van productiehuisen door het Rekenhof en het parlement bemoeilijkt wordt doordat het effect van de rechtenverdeling op de prijs duister blijft. Hij pleit voor meer transparantie in de vorm van glasheldere, uniforme afspraken, zonder dat men de contracten openbaar hoeft te maken.

De heer *Philippe De Coene* stelt vast dat dus een onderscheid moet worden gemaakt tussen format- en uitzendrechten. Betekent dit dat een situatie mogelijk is waarbij de VRT afleveringen of onderdelen van 'Man bijt hond' heruitzendt, terwijl een nieuwe reeks bij een andere omroep is te zien? De heer *Leo Hellemans* bevestigt dat. Hij erkent wel dat Woestijnvis soms preferentieel behandeld is in de inkomstenverdeling en bovendien enkele producentenrechten in handen heeft waarmee het weg kan naar omroepen die niet concurreren met de VRT, evenals bepaalde rechten om te putten uit het VRT-archief. Er is dus wel een verschil in behandeling geweest tussen Woestijnvis en de andere productiehuisen.

De VRT is bereid om positief te antwoorden op de vraag om externe producenten gelijk te behandelen. De openbare omroep bereidt momenteel een regeling voor over het bezit van de producentenrechten, in antwoord op het standpunt van de VOTP, die al die rechten voor de makers van de programma's opeist. Bedoeling is om zo mogelijk nog voor de paasvakantie een voorstel te bezorgen aan de VOTP.

Wat de toekomst met of zonder Woestijnvis betreft, liggen alle wegen open. Het productiehuis onderzoekt hoe het eventueel zonder of in beperkte samenwerking met de VRT verder kan. De VRT wacht niet op de uitkomst van de biedingen op SBS en onderzoekt nu al de mogelijkheden om eventueel zonder Woestijnvis verder te doen.

Wat zijn interview over de van besparingen afgeschermd positie van Woestijnvis betreft, preciseert de heer Hellemans dat er geen eenduidige relatie is tussen geld en creativiteit, maar dat het wel iets makkelijker is om creatief te zijn als er voldoende geld is. Over de structuur van het interne productiehuis van de VRT, zegt hij dat de mogelijkheid om creativiteit te laten bloeien een blijvend aandachtspunt is. Eigenlijk komt het erop neer dat men een aantal mensen voldoende vrijheid en ruimte moet geven voor de ontwikkeling van nieuwe programma's.

De kern van het VRT-beleid op het vlak van de Vlaamse muziek wordt gevormd door quota. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt tussen Vlaamse producties – die ook bijvoorbeeld Engels- of Franstalig kunnen zijn – en Nederlandstalige muziek. De VRT verbindt er zich toe dat op de radio minstens 20 percent van de muziekzendentijd Vlaamse producties betreft en dat één kanaal door het publiek erkend wordt als een radio met een Nederlandstalig muziekprofiel. Dat laatste is Radio 2, waar 25 percent Nederlandstalige nummers wordt gedraaid. Bij de zendtijd die aan de Vlaamse identiteit gewijd wordt, moet men ook alle andere programma's van de radionetten rekenen, want die worden allemaal zelf gemaakt.

Mevrouw *Sandra De Preter* stelt dat de keuze van een inhoudelijk project voorafgaat aan de zoektocht naar middelen. Het inhoudelijke project is vandaag voorgesteld. De beleidsruimte is nu echter nog niet bekend. Daarom komt de leiding van de VRT met een ambitieus maar gezond project. De keuze tussen een financiering met alleen een dotatie, of een gemengd model met ook een deel commerciële inkomsten, moet door de overheid gemaakt worden. Europa schrijft een adequate financiering van de publieke opdracht voor: de middelen moeten in overeenstemming met de opdracht zijn. Ook de commerciële inkomsten in een gemengd model mogen dus niet te hoog en niet te laag zijn, wat feitelijk neerkomt op een compensatiemechanisme.

De heer *Carl Decaluwe* vraagt of de VRT dan bereid is het Rekenhof of de VRM de prijzen te laten controleren. Mevrouw *Sandra De Preter* erkent dat de bestaande knip-

perlichtenprocedure niet transparant is. In de plaats van dat model zou er een transparant compensatiemechanisme moeten komen.

Wat het voorstel betreft om de commerciële inkomsten via de televisie en de websites af te schaffen en het plafond voor radioreclame op te heffen, wijst zij erop dat de VRT vandaag al het maximum uit de radioreclamemarkt haalt. Dat de openbare omroep daarbij dumpingprijzen hanteert, noemt zij absolute onzin. Het is een illusie te verwachten dat die inkomsten nog zouden toenemen als het plafond wegvalt. Verder is het zo dat, als tv-sponsoring wordt stopgezet, die inkomsten niet gaan terugvloeien naar de traditionele tv-markt. Het gaat daar overigens om drie procent van de totale Vlaamse reclame-inkomsten, marktverstoring is dat in geen geval.

Wat het internet betreft, wil de gedelegeerd bestuurder de sector waarschuwen zich niet van vijand te vergissen. 50 procent van de reclame-inkomsten op internet wordt weggekaapt door internationale groepen als Google. Een openbare omroep die advertenties werft, is mits goede afspraken eerder stimulerend dan belastend voor de internetmarkt. Op de radiomarkt heeft de VRT-aanwezigheid alvast zo gewerkt. Niet minder dan 75 procent van de bezoekers van de VRT-nieuwssite gaat daarna de site van een krant bezoeken. Dat vliegwieleffect is op zijn minst het onderzoeken waard. De verplichte terugtrekking van de Duitse openbare omroep uit de internetmarkt is op geen enkele wijze ten goede gekomen aan de krantensites. Men gaat dus best niet te snel door de bocht. Het VRT-bestuur verkiest een compensatiemechanisme waarbij de VRT een bepaald maximum kan halen uit de advertentiemarkt, echter zonder een opdeling per medium.

De heer *Carl Decaluwe* kan zich niet voorstellen dat men een dergelijk ambitieus project opzet zonder becijferd te hebben hoeveel geld daar eigenlijk voor nodig is. Hij herhaalt ook zijn vraag over het verwachte gecumuleerde tekort bij constant beleid.

De heer *Bart Tommelein* blijft met het gevoel zitten dat het project van het derde kanaal nog niet klaar is voor uitvoering. Als dat kanaal op de kabel komt, zal daar hoe dan ook een ander moeten verdwijnen. Het aanbod voor de Vlaamse consument zal dus schaarser worden.

De heer *Wilfried Vandaele* betwijfelt of 1,5 miljoen euro extra vragen voor een derde kanaal een goede, strategische zet is in een tijd van besparingen voor iedereen.

De heer *Bart Caron* informeert naar de positie van sport in het model met drie kanalen.

De heer *Veli Yüksel* vraagt of het budget voor de nieuwsdienst verhoogd zal worden.

De heer *Philippe De Coene* informeert naar de grootte van het bedrag dat goed is voor drie procent van de Vlaamse reclame-inkomsten.

Mevrouw *Sandra De Preter* antwoordt hierop dat ruim 12,5 miljoen euro wordt gehaald uit alliantiepartnerschappen en boodschappen van algemeen nut.

Wat de commerciële politiek van de Var betreft en de gehanteerde tarieven, stelt zij dat men die niet mag beoordelen op basis van een enkele factuur. Dat de reclametarieven van de Var te laag zijn, is onwaar. Die bewering is bovendien schadelijk voor het imago van de Var en van de VRT. Gemiddeld genomen is de politiek van de Var veel minder commercieel dan die van de groep Q-music. Zij kan dat bewijzen. Op vraag van de heer *Philippe De Coene*, voorzitter, vult mevrouw *Sandra De Preter* aan dat men met klachten over onfaire concurrentie bij de Raad voor de Mededinging terecht kan.

Doordat digitale consumenten een programma uitgesteld kunnen bekijken met hun PVR, komt het zakelijke model voor VOD inderdaad onder druk te staan, zeker voor het kijken

binnen de eerste week na de lineaire uitzending. De catalogus blijft weliswaar stabiel, maar het geheel vertoont toch een dalende trend, zoals ook de VMMA vaststelt. De inkomsten uit VOD, die bij de VRT ongeveer even groot zijn als bij de VMMA, zijn trouwens nooit geworden wat men er aanvankelijk van verwachtte.

Er bestaat al een akkoord met de VMMA over het gebruik van het VRT-archief. Mevrouw De Preter ziet niet waarom andere commerciële omroepen dan ook geen toegang zouden kunnen krijgen. Er bestaat trouwens een officiële, transparante tarieflijst.

Voor het omroepgebouw aan de Reyerslaan worden drie sporen onderzocht: nieuwbouw op een andere site, nieuwbouw op het huidige terrein en renovatie.

De VRT werkt aan diversiteit met streefcijfers, niet met quota. Alles staat of valt met het beleid, waarvan de streefcijfers een onderdeel vormen. Mevrouw De Preter erkent dit als een plicht maar het vraagt tijd. Er spelen immers enorm veel elementen een rol, zoals werwing, opleiding, coaching en meting.

Sommige uitgevers vragen dat de VRT haar videoaanbod ter beschikking stelt, andere willen dat juist niet. Voor de omroep hoeft het niet, maar hij is wel bereid dit te doen, aan marktvoorwaarden en zonder verstoring en zonder de bedoeling om daar rijk mee te worden. De VRT stelt de sector voor om dit in de schoot van Belga te bekijken. Dat agentschap opereert immers als commerciële partner op de markt, wat normale tarieven garandeert. Bovendien zijn alle betrokken spelers vertegenwoordigd in zijn raad van bestuur.

De heer *Luc Van den Brande* denkt er niet aan om opnieuw statutair personeel in dienst te nemen. Hij wil er bij de vakbonden geen onduidelijkheid over laten bestaan dat dit uitgesloten is.

Mevrouw *Sandra De Preter* antwoordt nog op de vraag over het verwachte gecumuleerde tekort dat er geen reden is om aan te nemen dat het hier door de heer Willy Wijnants vermelde cijfer gewijzigd is. De berekeningen voor een actualisering zijn aan de gang, maar zullen vermoedelijk geen fundamentele afwijking opleveren. Het lopende jaar zal eindigen met een gebudgetteerd tekort van 5 miljoen euro. Doordat de loonkosten sneller stijgen dan de dotatie, die alleen de inflatie volgt, dreigt bij ongewijzigd beleid inderdaad een toenemend tekort.

De heer *Luc Van den Brande* wijst erop dat begrotingen slechts zeer gedeeltelijk samen-drukbaar zijn. Men moet nu eenmaal zijn verbintenissen nakomen. Bovendien heeft de uitvoering van het rationaliseringsplan tijdelijke kosten meegebracht, waardoor het aandeel van de personeelskosten steeg van 44,5 percent tot 45,4 percent. Hij herhaalt vervolgens dat de VRT wel bijdraagt aan de verbetering van het ESR-resultaat van de Vlaamse Gemeenschap.

De heer *Bart Caron* vraagt of de commissie inzage kan krijgen in de marktstudie waarop de VRT zich volgens Vlapo baseert voor de smaak- en genreprogrammering van haar vijf radiozenders. Hij herhaalt voorts zijn vraag over sport. Ook op zijn vraag of de kwantitatieve maatstaven niet moeten worden verzacht om de commerciële logica terug te dringen, werd nog niet geantwoord.

De heer *Bart Tommelein* vraagt duidelijkheid over het analoge kanaal dat van de kabel moet verdwijnen als de VRT een derde kanaal krijgt. De heer *Leo Hellemans* repliceert dat er bij Belgacom alvast geen probleem is, terwijl, voor zover hij weet, Telenet nog niet heeft laten weten dat er een probleem zou zijn.

Wat de toegankelijkheid betreft, kondigt de heer Leo Hellemans aan dat de ondertiteling via teletekst 888 verder wordt uitgebreid tot een programma als ‘Terzake’. Er bestaat een voorstel om een beperkt aantal programma’s te vertalen in gebarentaal op internet, waarbij de VRT eventueel zou beginnen met ‘Karrewiet’ en het zevenuurjournaal. Voor audiodescriptie komt er een project rond de laatste reeks van Witse. De VRT overlegt ook over haar plannen met de betrokken groepen.

De extra kosten voor het derde kanaal belopen ruw geschat 1,5 miljoen euro, wat marginaal is binnen het tv-budget en dus geen slecht signaal. De oefening is wel nog volop aan de gang en wordt voortdurend bijgestuurd.

Wat de vraag van de heer Yüksel betreft, is het zo dat de nieuwsdienst gespaard is gebleven bij de besparingen. Die dienst moet wel een efficiëntieoefening doen, maar behoudt zijn middelen. Over een verdere verdeling van de budgetten zal worden beslist op basis van de programmering.

Sport wordt thans geprogrammeerd op twee netten. Wielrennen wordt ‘s middags in familieverband bekeken en hoort eigenlijk vooral op Eén. De andere sporten zijn moeilijker programmeerbaar en blijven waarschijnlijk op Canvas.

Philippe DE COENE,
voorzitter

Wilfried VANDAELE,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

ACOD	Algemene Centrale der Openbare Diensten
ACV	Algemeen Christelijk Vakverbond
BBC	British Broadcasting Corporation
BRTN	Belgische Radio en Televisieomroep, Nederlandstalige uitzendingen
CNN	Cable News Network
EBU	European Broadcasting Union
EPG	elektronische programmagids
ESR	Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen
EU	Europese Unie
F.I.T.	Flanders Investment & Trade
FM	frequentiemodulatie
HR	Human Resources
PVR	personal video recorder
SARC	Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
SBS	Scandinavian Broadcasting System
UA	Universiteit Antwerpen
Var	Vlaamse Audiovisuele Regie
ViA	Vlaanderen in Actie
Vlapo	Vlaamse Podiumartiesten vzw
VMMa	Vlaamse Mediamaatschappij
VOD	video-on-demand
VOTP	Vlaamse Onafhankelijke Televisie Producenten vzw
VRM	Vlaamse Regulator voor de Media
VRT	Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie
VS	Verenigde Staten
vte	voltijdsequivalent